JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Zaturdag 29 April.** **N°. 34.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACTEN *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den* 14 *April* 1854. [n°. 3].

[Staatsblad n°. 24.]

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, van 21 Febr. 1854 letter A. no. 1/118.

Is goedgevonden en verstaan:

Ten vervolge van het besluit van 24 Maart 1854 no. 2 (staatsblad no. 16), aanteekening te houden van een door den Minister ad interim van Financiën en den Minister van Koloniën, onder dagteekening van 21 Februarij 1854, vastgesteld nieuw Reglement op de briefwisseling tusschen het Rijk en Nederlandsch-Indie, door middel van den Indischen landpost, opgemaakt ter uitvoering van 's Konings besluit van 5 October 1851 no. 68 (Indisch staatsblad 1851 no. 72), en gewijzigd ten gevolge der Koninklijke besluiten van 13 Maart 1852 no. 23 en 20 Januarij 1854 no. 69 (Indische staatsbladen 1852 no. 34 en 1854 no. 16), luidende als volgt:

***REGLEMENT** op de briefwisseling tusschen het Rijk en Nederlandsch-Indie, door middel van den Indischen Landpost, opgemaakt ter uitvoering van Zijner Majesteits besluit van 5 October* 1851 (*staatsblad no.* 138) *en nader gewijzigd ten gevolge der Koninklijke besluiten van* 13 *Maart* 1852 (*staatsblad no.* 51) *en* 20 *Januarij* 1854 (*staatsblad no.* 6).

I. Algemeene bepalingen.

Art. 1. Er worden twee malen in de maand, of zoo dikwijls als daartoe bij vervolg de gelegenheid zal bestaan, brievenmalen tusschen het Rijk en Nederlandsch-Indie, langs elk der navolgende wegen, verzonden, te weten:

a. over *Marseille.* *b.* over *Southampton.* *c.* over *Triëst.*

Art. 2. Het departement van Financien belast zich met het maken der vereischte schikkingen, met al de in de zaak betrokkene buitenlandsche regeringen of administratien, omtrent de overbrenging der verschillende brievenmalen, over den geheelen afstand tusschen de Nederlandsche grenzen en Singapoera of zoodanige andere haven in Britsch-Indie, waarin die brievenmalen, van wege de Nederlandsch-Indische regering, worden afgehaald en aangebragt.

De kosten van het vervoer over vreemd grondgebied, of door tusschenkomst van buitenlandsche regeringen of administratien, mitsgaders de regten van doorvoer aan die regeringen of administratien te betalen, worden gedragen door het rijk en door de koloniale kas, ieder voor de helft.

De regering van Nederlandsch-Indie voorziet in het vervoer tusschen Singapoera of andere haven in Britsch-Indie en de Nederlandsche bezittingen.

De kosten van dat vervoer zijn voor rekening der koloniale kas.

Die van het vervoer over het Nederlandsch grondgebied in Europa, worden door het rijk gedragen.

Art. 3. De verzending der brieven geschiedt van beide zijden, volgens de bepaalde aanwijzing, welke daaromtrent door de belanghebbenden op de adressen der brieven gesteld wordt.

Indien daarop slechts de algemeene aanduiding van landpost, landmail of dergelijke gevonden wordt, of ook wanneer er eenig beletsel bestaat tegen de verzending langs den bepaaldelijk aangewezen weg, geschiedt dezelve bij voorkeur langs den weg, waardoor de brieven het spoedigste de plaats hunner bestemming kunnen bereiken.

Indien er hoegenaamd geene aanwijzing omtrent eene verzending met den landpost of de landmail op de brieven voorkomt, worden zij als zeebrieven beschouwd, en met de eerste scheepsgelegenheid verzonden.

Art. 4. De zamenstelling en verzending der brievenmalen geschiedt over en weder, door de postkantoren bepaaldelijk met die taak belast.

Van de zijde van het rijk in Europa worden daarvoor aangewezen:

Voor de verzending over Marseille en over Southampton, het postkantoor te Breda.

Voor die over Triëst, het postkantoor te Arnhem.

Van de zijde van Nederlandsch-Indie wordt die taak opgedragen aan het postkantoor te Batavia.

Er kunnen echter ook andere kantoren, hetzij in Nederland, hetzij in Nederlandsch-Indie, worden aangewezen, waaromtrent in zoodanig geval een nader overleg tusschen de betrokkene departementen plaats vindt.

Art. 5. De kantoren van expeditie, in het vorig artikel vermeld, stellen zich tot elkander in regtstreeksche betrekking, voor de verzending der brieven en voor de onderlinge verrekening der posten, op de wijze bij het postwezen gebruikelijk.

Art. 6. De brieven worden gepakt in omslagen van sterk papier of van eene andere stevige stof, met kruistouw omwonden, behoorlijk verzegeld en door het een en ander zoodanig verzorgd, dat er voor geene beschadiging van den inhoud onderweg te vreezen zij. Bij het inpakken draagt men zorg de navolgende maat niet te overschrijden, te weten:

Lengte 44 Nederlandsche duimen.
Breedte 22 » »
Hoogte 19 » »

Ieder pakket wordt voorzien van een duidelijk opschrift, den naam van het kantoor van bestemming en den weg waar langs de verzending plaats vindt (Marseille, Southampton of Triëst) vermeldende. Deze pakketten worden onder weg niet geopend.

Art. 7. Buiten de hierboven vermelde pakketten, die alleen de brieven met de daartoe behoorende schrifturen der kantoren van expeditie bevatten, worden de *nieuwspapieren* en andere gedrukte stukken, voor welker verzending onder kruisband en tegen betaling van een verminderd port, gelegenheid is, in een of meer afzonderlijke pakketten, naar mate van den voorraad, gesloten.

Die pakketten worden, wat het uitwendige betreft, geheel naar het voorschrift van de pakketten met brieven behandeld, en voeren bovendien tot opschrift het woord: nieuwspapieren, daarop in duidelijke letters te stellen. Zij zijn vatbaar om onder weg van de zijde der vreemde administratien, die zich met de overbrenging belasten, te worden geopend, wanneer deze zich willen verzekeren dat daarin geene brieven zijn besloten.

Art. 8. De pakketten, afkomstig uit het Rijk en bestemd voor Nederlandsch Indie, worden bij de verzending van Breda en van Arnhem, onder vermelding van derzelver getal (die met brieven en met nieuwspapieren elk afzonderlijk) op den voet, van aangeteekende pakketten ingeschreven, op het gewone advies voor het Belgische of Pruissische grenskantoor, aan hetwelk die pakketten ter verdere expeditie worden toegezonden.

Bovendien worden ten kantore te Breda de pakketten voor Southampton ingeschreven op het gewone advies van den dag, voor Londen, en die voor Marseille op het advies van den dag voor Parijs.

De pakketten, afkomstig van Batavia en bestemd voor Nederland, worden te Singapoera met eene gespecificeerde lijst en tegen quitantie ter hand gesteld aan den agent des Engelsche post-administratie, door wien zij aldaar worden in ontvangst genomen.

Art. 9. Het tijdstip der verzending uit de Nederlanden, wordt door den Minister van Financien, en dat der afzending van Batavia, door de Nederlandsch Indische regering, naar omstandigheden geregeld.

II. Van den inhoud der brievenmalen.

Art. 10. De directeuren der postkantoren van expeditie, of bij wettige verhindering, de eerst aanwezende ambtenaren dier kantoren, zijn in persoon verantwoordelijk dat in de pakketten, hetzij van brieven, hetzij van gedrukte stukken, geene voorwerpen worden gesloten die aan de correspondentie vreemd zijn, en waarvan niet het verschuldigde port, hetzij als brief, hetzij als gedrukt stuk, betaald is of in rekening gebragt wordt.

Art. 11. De brieven en pakjes met gedrukte stukken, worden op de kantoren van eerste afzending gestempeld, volgens de daaromtrent in het rijk en in de kolonien bestaande voorschriften.

De voorwerpen die gefrankeerd zijn, worden met den stempel: franco gemerkt.

Bovendien worden al de met den landpost aangebragte brieven en pakjes, met gedrukre stukken, op de kantoren van expeditie bij de aankomst gestempeld, te weten:

De brieven komende uit Nederlandsch Indie, op het kantoor te Breda, met den stempel Indie over Marseille of Indie over Southampton; op het kantoor te Arnhem, met den stempel Indie over Triëst.

Eindelijk worden de brieven komende uit de Nederlanden, op het postkantoor te Batavia gemerkt met den stempel Nederland over Marseille, Nederland over Southampton of Nederland over Triëst, naar mate van den weg welken zij hebben genomen.

Art. 12. Het port der brieven die enkel zijn, bedraagt een gulden twintig cents (*f* 1,20), bij verzending over Marseille of Triëst; en een gulden (*f* 1), bij verzending over Southampton.

Bij verzending over Marseille worden als enkel beschouwd de brieven van 7½ wigtjes en daar beneden.

Wegens de zwaardere brieven wordt berekend:

boven 7½ tot en met 15 wigtjes, twee porten.
» 15 » » » 22½ » drie »
» 22½ » » » 30 » vier »

en zoo vervolgens voor elke 7½ of gedeelte van 7½ wigtjes daarenboven, één port meer.

Bij verzending over Triëst of over Southampton. worden daarentegen als enkel beschouwd de brieven van 15 wigtjes en daar beneden.

Wegens de zwaardere brieven wordt berekend:

boven 15 tot en met 30 wigtjes, twee porten.
» 30 » » » 45 » drie »
» 45 » » » 60 » vier »

en zoo vervolgens voor elke 15 of gedeelte van 15 wigtjes daarenboven, een port meer.

Art. 13. Bijaldien er brieven te verzenden zijn van buitenlandschen oorsprong, waarvoor eenig port of verschot verschuldigd is, onafhankelijk van dat der verzending met den landpost, wordt zoodanig port of verschot boven het in art. 12 bepaalde port, aan de belanghebbenden in rekening gebragt.

Art. 14. Het port der nieuwspapieren en andere gedrukte stukken, mits voldoende aan de voorschriften daaromtrent bestaande, wordt geheven naar den maatstaf van 15 cents voor ieder vel of blad, behoudens de volgende uitzondering:

Bij verzending uit het rijk naar Nederldndsch Indie langs den weg van Marseille, en niet in de omgekeerde rigting, wordt het port geheven tegen 17½ in plaats van 15 cents, ten ware de stukken op den post gebragt worden ten minste twee dagen vóór den laatsten dag, waarop de stukken bestemd voor elke brievenmaal uit de plaats van vertrek kunnen verzonden worden.

Art. 15. Het juiste gewigt der brieven die meer dan enkel zijn, alsmede het getal der vellen druks waarnaar het port berekend is, wordt op den omslag dier voorwerpen aangeduid.

Art. 16. Het verschuldigde port wordt op het adres der ongefrankeerde brieven, doch het ontvangene frankeergeld van achter op den omslag der gefrankeerde brieven of pakjes met gedrukte stukken, aangeduid in cijfers, ieder de lengte hebbende van ten minste vier duim Nederlandsche maat.

Art. 17. De aangeteekende brieven, voor Nederlandsch Indie bestemd of van daar afkomstig, worden op de postkantoren in Nederland behandeld volgens de algemeene voorschriften in het rijk, met betrekking tot deze soort van brieven bestaande, behoudens de heffing van het port bij art. 12 hierboven vermeld, en bovendien van het aanteekengeld ten bedrage van een gulden, waaraan zij onderworpen zijn.

Deze brieven behoeven over en weder niet te worden gefrankeerd, maar het aanteekengeld wordt in elk geval ten kantore van afzending ingevorderd.

Ten aanzien der verdere wijze van behandeling der aangeteekende brieven in Nederlandsch Indie, worden de noodige voorschriften door de Indische regering gegeven, met inachtneming van hetgeen volgt:

a. Dat de aangeteekende brieven ten kantore van afzending, stuk voor stuk, en onder vermelding van de namen en woonplaatsen, zoo van den afzender als van den geadresseerde, mitsgaders van het gewigt van elken brief, op een doorloopend register worden gebragt.

b. Dat bovendien ieder aangeteekende brief, die uit Nederlandsch Indie naar Nederland verzonden wordt, op het advies van het kantoor van expeditie worde ingeschreven, onder vermelding van het kantoor van oorsprong en van den naam en de woonplaats des geadresseerden, waarna de brief, of de brieven, zoo er meer zijn, in eenen omslag worden gesloten, en met het touw en lak aan één der exemplaren van het advies vastgehecht.

c. Dat de goede ontvang der aangeteekende brieven, die uit Nederland te Batavia aankomen, en die op het advies van het afzendend kantoor vermeld staan, aan dit laatste met omloopenden post worde berigt, en eindelijk:

d. Dat de brieven in de laatste zinsnede bedoeld, ten kantore van aankomst op een register worden gebragt, en niet dan tegen quitantie aan de geadresseerden worden uitgereikt.

Art. 18. De adviezen, waarvan de wederzijdsche expeditiekantoren zich voor de toezending van den inhoud der brievenmalen aan elkander, en de aanrekening der porten over en weder bedienen, worden ingerigt volgens de bij dit reglement onder litt. A en B gevoegde modellen, waarvan het eene is bestemd voor de verzending van Breda naar Batavia over Marseille, en het andere voor de overige verzendingen.

Het bedrag van den inhoud der pakketten, zoo ongefrankeerd als gefrankeerd, wordt naauwkeurig op het advies vermeld.

Het aan het advies gehechte berigt van den ontvang der laatst aangekomene verzending van denzelfden correspondent, wordt, zonder die stukken van elkander te scheiden, ingevuld, onder vermelding tevens der bevondene verschillen, zoo die er zijn.

Art. 19. Wanneer bij de verificatie eener brievenmaal, daarin onverhooptelijk niet alle aangeteekende brieven gevonden worden die op het advies vermeld staan, wordt daarvan onmiddelijk rapport gedaan: door de kantoren in Nederland aan den minister van financien, en door het kantoor te Batavia aan de indische regering.

Bovendien wordt daarvan met den eerstvolgenden post aan het afzendend kantoor bij missive kennis gegeven, onverminderd het stellen eener nota op het berigt van den ontvang der brievenmaal, waarin het ontbrekende voorwerp had moeten zijn gesloten.

Art. 20. De directeuren der kantoren van expeditie zijn verpligt, niet alleen bij de verzending maar ook bij de aankomst eener brievenmaal, te onderzoeken of het port van de verschillende daarin geslotene voorwerpen naar behooren berekend of ontvangen is. Indien zij misvattingen ontdekken, wordt dit door hen verbeterd, en het verschil onder het meerder of minder bevonden gebragt, voor de nadere verrekening.

Onder de misslagen die zij bevoegd en verpligt zijn zoowel dadelijk te herstellen, ook zonder daaromtrent ontvangen last of reclamatie, behooren ook die welke het gevolg zijn van eene verkeerde

---

SIR WILLIAM WOODLEY OF MISDAAD EN WRAAK. (*vervolg*).

William las dezen brief slechts half ten einde; bewusteloos stortte hij van den stoel op den grond. Kassio, die op het hooren van den slag dadelijk toesnelde, nam zijn meester in zijne armen, droeg hem, als ware hij zoo ligt gelijk een veder, naar een ander vertrek, legde hem daar op een rustbed neder en riep onverwijld geneeskundige hulp in.

Drie maanden lang bleef William aan het ziekbed gekluisterd. Toen behaalde het gezonde en sterke gestel des jongelings echter de zegepraal. William [illegible] — maar er bleef hem eene zwaarmoedigheid bij, [illegible] de kunst niets vermog. Dagen lang zat hij [illegible] zijn vertrek, in een naargeestig gepeins verzonken. [illegible] lieverlede begon evenwel, niettegenstaande [illegible] van den brief des heeren Schwäber, [illegible] hem op te komen, om de plaats weder te luchten [illegible] ne ontslapene Julie had geleefd, om de overge[illegible]men, waarin haar laatste ademtogt was laatst [illegible] vooral om Julie, bij haar graf, een lieverle[illegible] te roepen. Die lust ontaardde van zijn vert[illegible] *idée fixe*, en ongeveer twee jaren na weder [illegible] rijks hoofdstad, ging William bezittingen [illegible] op reis. Hij had meest al zijne aan de [illegible] maakt, de arbeiders van sir John en alleen K[illegible] ars der plantaadjen aanbevolen [illegible] sich behouden.

HOOFDSTUK IX.

SPEELZUCHT LEIDT TEN VERDERVE.

Werpen wij thans een blik op hetgeen in dien tusschentijd te Weenen was geschied.

Doctor Schwäber had, dit zagen wij vroeger, het weinige geld dat hij bezat, door het spel verloren, kort voor dat William naar Demerary vertrok. De hernieuwde wissel, die Werber in handen had, zoude echter spoedig vervallen. Zoo als wij weten bezat de Doctor geene hulpbronnen; het eenige wat hem zijns erachtens overbleef, was het spel. Hij speelde dan ook — verloor in weinige avonden eene aanzienlijke som op zijn woord, en was ten einde raad. Werber was hiermede regt in zijn schik, daar een en ander geheel met zijne plannen strookte. Hij begreep dat het thans zaak was om den Doctor vaster in zijne netten te wikkelen, en leende hem onmiddelijk de benoodigde som om de speelschulden te betalen, waartegen hij weder een wissel nam, die op denzelfden dag moest vervallen, als die van de 1500 florijnen. De Doctor, thans weder tijdelijk voor schande behoed, werd daardoor niet verstandiger, speelde weder en verloor andermaal. Een dag daarna kwam evenwel Williams brief met den wissel, die groot genoeg was, wanneer hij daarbij de 5000 florijnen bij den bankier opeischte, om, op een bagatel na al zijne schulden te zullen voldoen. Doch dit strookte niet met zijne plannen. Toen hij geheel van geld ontbloot was, had hij *alles* gegeven, *alles* gedaan, ten einde het noodige goud meester te worden, om zijne speelzucht bot te vieren. Nu stelde William hem in het bezit eener aanzienlijke som en hij dacht er dus alleen aan, om met dit geld het door hem op de groene tafel verlorene terug te winnen; geen oogenblik kwam het denkbeeld bij hem op, om zijne schulden te betalen. Niettemin moest hij beginnen, wilde hij op nieuw in de speelhuizen kunnen verschijnen, met zijne speelschulden aan te zuiveren, waarmede al dadelijk een gedeelte van zijn geld uit zijn bezit raakte. Hij speelde toen met hetgeen hem overgebleven was, won den eenen avond, verloor den anderen nacht, won op nieuw, — doch eindigde, zoo als het meestal gaat, met niet alleen zijn laatste goudstuk te verliezen, maar zelfs wederom diep in schulden te geraken. — Te gelijker tijd vroeg Werber om de hand van Julie; de Doctor antwoordde hem zeer beleefd, dat reeds tot een huwelijk tusschen haar en William besloten was, Werber, die nimmer iets dergelijks had kunnen vermoeden, stond een oogenblik verslagen, maar spoedig herstelde hij zich, liet al zijne vorige voorzigtigheid varen, zette alle vrees, dat de heer Schwäber zijne plannen te vroeg doorzien zoude, ter zijde — en verklaarde den Doctor kortweg, dat hij Julie vol-

weging der brieven, of van [illegible] onnauwkeurige telling der gedrukte stukken.

Bij het ontdekken van fraude door insluiting van brieven of ander schrift in eenig pakket, hetwelk als drukwerk is gefrankeerd, wordt het geheele pakket met briefport bezwaard.

Art. 21. Van elk advies en van het daarop voorkomende bewijs van ontvang, worden drie exemplaren opgemaakt.

Een dezer exemplaren verblijft op het kantoor van afzending, om later als bijlage bij den driemaandelijkschen verzamelstaat te worden gevoegd.

De beide andere exemplaren, waaronder dat waarvan de aangeteekende brieven zijn vastgehecht, worden gelaten in de brievenmaal waarbij zij behooren en daarmede verzonden.

Het laatst vermelde exemplaar blijft op het kantoor van aankomst berusten; het andere wordt door dat kantoor bij den driemaandelijkschen verzamelstaat overgelegd.

Art. 22. De brieven of gedrukte stukken, die onbesteld gebleven zijnde, eene nieuwe bestemming uit de kolonie naar Europa, of omgekeerd uit Europa naar de kolonie ontvangen hebben, dat is: de voorwerpen, waarvan de bestelling aan een nader opgegeven adres mogelijk is, worden met den eerst vertrekkenden landpost voor hetzelfde port terug gezonden, hetwelk, voor zooveel de ongefrankeerde retourbrieven betreft, onder het bedrag der getaxeerde brieven wordt begrepen, nadat van het aangerekende doch niet ontvangene port, voor de driemaandelijksche rekening, is aanteekening gehouden.

Art. 23. De geweigerde brieven, mitsgaders de zoodanige waarvan de geadresseerden overleden of niet uit te vinden zijn, worden niet met den landpost, maar ééns in het jaar en wel in de eerste drie maanden van hetzelve, met bijzondere scheepsgelegenheid, aan het afzendend kantoor teruggezonden.

Buiten op den omslag waarin die brieven zijn ingepakt, wordt behalve den naam van het kantoor waaraan zij gerigt zijn, het opschrift gesteld:

Rebuten van den Inlandschen Landpost.

Eene naamlijst van de adressen der aldus teruggezondene brieven, nevens opgave van het port van elk derzelve, en vermelding van het totaal der porten op het advies, wordt met den eerstvolgenden landpost aan het betrokken kantoor toegezonden.

Een tweede exemplaar dier lijst wordt bij den driemaandelijkschen verzamelstaat overgelegd.

Pakketten met gedrukte stukken, die niet hebben kunnen worden teregt gebragt en waarvoor geen nader adres gegeven is, worden niet teruggezonden.

Art. 24. Nadat al de voorwerpen die den inhoud eener te verzenden brievenmaal moeten uitmaken, voor de expeditie zijn gereed gemaakt, en het bedrag op het advies is ingeschreven, worden de brieven met elkander gewogen en de vellen druks te zamen gesteld, als ook het gewigt der gedrukte stukken bij elkander opgenomen, om te worden vermeld in de borderellen bij het volgende artikel omschreven.

De adviezen en stukken van komptabiliteit, benevens de omslagen der pakketten, worden niet mede gewogen of geteld.

Art. 25. De uitkomsten van de weging en telling, bij het vorig artikel vermeld, worden ingeschreven op borderellen, die bestemd zijn om de vreemde Regeringen of Administratien, door wier tusschenkomst de overbrenging geschiedt, met den inhoud der pakketten bekend te maken, in zooverre dit op de daarvoor te verstrekken betaling van invloed is.

De borderellen worden in de Fransche taal opgemaakt, volgens de bij dit Reglement gevoegde modellen C en D, waarvan het eene is ingerigt voor de verzending van Breda naar Batavia over Marseille, en het andere voor de overige verzending.

Wegens elke verzending die langs eenen verschillenden weg plaats vindt, wordt een afzonderlijk borderel in gereedheid gebragt.

Zij vermelden:

a. de plaatsen van oorsprong en van bestemming der brievenmaal.
b. den weg waar langs de verzending geschieden moet.
c. Het getal der pakketten waaruit de brievenmaal bestaat, zoowel van brieven als van gedrukte stukken, ieder afzonderlijk.
d. Het getal en het massaal gewigt der brieven.
e. Het aantal vellen druks, doch voor de verzendingen uit het Rijk over Marseille, naarmate van elk der beide in artikel 14 bedoelde gevallen, afzonderlijk.
f. Het massaal gewigt der [illegible] van de brieven, doch ieder afzonderlijk.

Art. 26. De borderellen worden, zoowel op de Nederlandsche kantoren als te Batavia, wegens elke verzending opgemaakt:

a. Voor de verzendingen over Marseille, ten getalle van vier exemplaren.
b. Voor de verzendingen over Southampton, ten getalle van drie exemplaren; en
c. Voor de verzendingen over Triest, ten kantore te Arnhem, ten getalle van vijf; doch te Batavia ten getalle van vier exemplaren.

Van ieder borderel wordt een exemplaar op het kantoor van verzending bewaard, om later door dat kantoor bij zijnen driemaandelijkschen verzamelstaat te worden gevoegd.

Het tweede exemplaar wordt gesloten in de brievenmaal waartoe hetzelve betrekking heeft, om later door het kantoor van aankomst, bij zijnen driemaandelijkschen verzamelstaat te worden overgelegd.

Het derde exemplaar, mede wegens alle verzendingen, is bestemd voor de Engelsche Post-Administratie te Londen, en wordt, zoowel door de Nederlandsche kantoren van expeditie, als door dat te Batavia, regtstreeks aan die administratie toegezonden, onder het adres: *To the General Post-Office London.*

Het vierde exemplaar, betrekkelijk de verzending over Marseille, is bestemd voor de Fransche Post-Administratie, en wordt verzonden onder het adres: *Au bureau des Postes à Paris.*

Het vierde exemplaar, betreffende de verzendingen over Triest, wordt, zoowel te Arnhem als te Batavia, in een verzegelden omslag aan het postambt te Triest gesloten, en aldus vastgehecht op de pakketten, waartoe hetzelve betrekking heeft, ten einde er bij de aankomst te Triest van te kunnen worden afgeligt.

Het vijfde exemplaar eindelijk, mede betreffende de verzendingen over Triest, wordt alléén te Arnhem opgemaakt voor de verzendingen naar Batavia, en is bestemd voor de Pruissische Post-Administratie. In de omgekeerde rigting is deswege slechts met de Oostenrijksche Administratie te rekenen.

III. Van de Verrekeningen.

Art. 27. De werkelijke verantwoording der op de Post-kantoren ontvangene porten, maakt geen onderwerp van dit Reglement uit. Daaromtrent worden de in het Rijk en in Nederlandsch-Indie bestaande verordeningen en voorschriften gevolgd.

Art. 28. Als een onmiddelijk gevolg der bepalingen van het voorgaande artikel, blijven de porten, die op de Indische kantoren door middel van den Indischen landpost, geheven worden, een deel uitmaken van de opbrengst der posterijen ter plaatse waar die ontvangen zijn, behoudens nadere verrekening tusschen de beide betrokken Departementen.

Art. 29. Met het einde van elke drie maanden wordt door de Directeuren der kantoren van expeditie (te Batavia voor elken weg afzonderlijk), opgemaakt een verzamelstaat van het bedrag der, gedurende het afgeloopen tijdvak, door hunne tusschenkomst plaats gehad hebbende verzendingen, zoowel in de eene als in de andere rigting. Die verzamelstaten zijn ingerigt volgens de bij dit reglement gevoegde modellen E en F, waarvan het eene voor de verzendingen over Marseille, het andere voor die over Southampton en Triest bestemd is.

Zij worden met de daartoe betrekkelijke bescheiden door de Direkteuren te Breda en Arnhem aan het Departement van Financiën, en door den Directeur te Batavia, aan de regering van Nederlandsch-Indie overgelegd.

Art. 30. Het Departement van Financiën belast zich, behoudens nadere verrekening, met de afbetaling van alles wat aan de verschillende buitenlandsche Regeringen of Post-Administratien te goed komt, wegens regten van doorvoer of kosten van vervoer over het vreemde grondgebied, zoowel in de eene als in de andere rigting. Hetzelve maakt het departement van Koloniën bekend met alle schikkingen of overeenkomsten, die daaromtrent bestaan, of bij vervolg gemaakt worden.

Bijaldien de nader te maken schikkingen van invloed zijn op de berekening van het briefport, heeft daaromtrent een overleg tusschen de beide Departementen plaats.

Art. 31. Na den afloop van elke drie maanden, geschiedt er eene verrekening tusschen het Departement van Financiën en dat van Koloniën. De rekening wordt bij het eerstgemeld Departement, uit de aldaar ingekomene stukken opgemaakt, en vervolgens in triplo, waarvan twee exemplaren vergezeld van de bijlagen, aan dat van Koloniën ter onderzoek medegedeeld.

Art. 32. Het Departement van Koloniën wordt bij de evengemelde rekening *gekrediteerd*:

a. Met het bedrag van het *koloniaal port* tegen 25 cents per brief, hetwelk in Europa op de verzendingen in beide rigtingen ontvangen is.
b. Met de helft van het bedrag der vergoeding wegens de kosten van het *vervoer* of de regten van *doorvoer over vreemd grondgebied*, alsvoren op de postkantoren binnen het Rijk ontvangen. Die vergoeding bedraagt:
voor de verzendingen over Marseille, vijf-en-tachtig cents (*f* 0.85);
voor de verzendingen over Southampton, vijf-en-zestig cents (*f* 0.65) en
voor de verzendingen over Triest, vijf-en-tachtig cents (*f* 0.85)
alles per enkele brief, en de zwaardere in evenredigheid.
c. Met de *helft* van het *frankeergeld der gedrukte stukken*, tegen 15 of 17½ cents per vel of blad, in Europa ontvangen.
d. Met de helft van het *aanteekengeld*, tegen een gulden van elken brief, als voren op de Nederlandsche kantoren ontvangen.

Daaromtrent wordt het Departement van Koloniën *gedebiteerd*:

e. Met het bedrag van het Nederlandsche port tegen tien cents per brief, op de verzendingen over en weder, in Nederlandsch-Indie ontvangen.
f. Met de helft van het bedrag der vergoeding als voren, wegens het *vervoer* of den *doorvoer over vreemd grondgebied*, hetwelk op de postkantoren in de Kolonie is geinkasseerd, naar den maatstaf hierboven sub 1a, *b.* vermeld.
g. Met de helft van het *frankeergeld der gedrukte stukken* tegen 15 cents per vel of blad, in Nederlandsch-Indie ontvangen.
h. Met de helft van het *aanteekengeld*, tegen een gulden per brief, in voege als voren op de Postkantoren in de Kolonien ingevorderd; en eindelijk:
i. Met de helft van hetgeen wegens regten van doorvoer of kosten van vervoer, [illegible] aan de *vreemde regeringen* of *administratiën* betaald is.

Bovendien wordt het bedrag der *vreemde porten* en *verschotten*, bedoeld bij artikel 13, zoo die er zijn, aan de eene of andere zijde in rekening gebragt.

Voorts wordt te goed gedaan of afgetrokken, naar mate dit te pas komt, hetgeen op de kantoren van expeditie, ten gevolge van het bepaalde bij art. 20, wegens ontdekte en verbeterde misvattingen te verrekenen valt.

Zoomede worden de *oninbare porten of non-valeurs*, waarvan het bestaan uit de schrifturen blijkt, in rekening geleden.

Art. 33. Voor de afzonderlijke berekening der verschillende bestanddeelen van het briefport hetwelk met elkander vermengd, op de brieven en in de schrifturen der postkantoren voorkomt, worden de totalen der verzendingen over Marseille en over Triest, gedeeld door het getal 24, en die van de verzendingen over Southampton, door het getal 20.

Van de aldus verkregene uitkomsten, worden toegewezen:

2/24 van het port over Marseille of over Triest, en 2/20 van het port over Southampton, aan het Departement van Financien, als uitmakende het Nederlandsche briefport.

5/24 van het port over Marseille of over Triest, en 5/20 van het port over Southampton, aan het departement van Kolonien, als uitmakende het koloniale port; terwijl eindelijk:

17/24 van het port over Marseille of over Triest en 13/20 van het port Southampton, de som zullen uitmaken, die strekt tot vergoeding voor de kosten van het vervoer en den doorvoer over vreemd grondgebied; waarvan het bedrag door de beide departementen, ieder voor de helft, genoten wordt.

Art. 34. Na voorloopig onderzoek van de rekening bij het departement van Kolonien, wordt het saldo door hetzelve gesteld ter beschikking van het departement van financien, en één exemplaar derzelve, zoodra de volledige verificatie der rekening heeft plaats gehad, met een bewijs van accoord bevinding of onder opgave der verschillen, teruggezonden. In het laatste geval, heeft de verrekening van hetgeen niet wordt opgehelderd, plaats door middel van een bijzonderen post in de volgende rekening.

Slotbepaling.

Art. 35. Het tegenwoordig reglement betreft slechts de briefwisseling, waarop de bovenaangehaalde Koninklijke besluiten van toepassing zijn.

Aldus nader vastgesteld te 's Gravenhage, den 21 Februarij 1854.

De Minister van Buitenlandsche Zaken en ad interim Minister van Financien,
(get.) Van Hall.

De minister van koloniën,
[get.] Chs. F. Pahud.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register,
De Algemeene Secretaris,
A. Prins.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den raad van Nederlandsch-Indie gehoord:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

dat Hij heeft goedgevonden en verstaan:

Met ampliatie van de resolutie van 19 December 1820 no. 14 (staatsblad no. 52), van § *c.* van artikel 1 der resolutie van 21 October 1823 no. 5 (staatsblad no. 45) en van de resolutie van 3 Junij 1828 no. 12, te bepalen, dat de daarbij aan gecommitteerden, voor de examinatie van schepen, toegekende commissiegelden, ook dan verschuldigd zullen zijn, wanneer zij door ontijdige aanvrage niet in de gelegenheid zijn om hunne inspectie aan te vangen of te volbrengen, en wel in gevallen, dat de inspectie voor het gouvernement geschiedt door de reeders, agenten of gezagvoerders der schepen, wanneer deze van de ontijdige aanvrage der commissie oorzaak zijn.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, zoowel in de Nederlandsche als inlandsche en Chinesche talen, worden gepubliceerd en geafficheerd, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, *den* 27 *April* 1854.

[Staatsblad nº. 29.] DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot griffier bij het hoog geregtshof van Nederlandsch Indie, mr. *T. H. der Kinderen*, thans griffier bij den raad van justitie te Soerabaya.

Tot directeur der posterijen te Batavia, de voor het postwezen uit Nederland gezonden ambtenaar *J. P. Theben Terville*, thans voorloopig met die functien belast.

Tot controleur der 3 klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, *J. Kniphorst*, thans ambtenaar ter beschikking van den directeur der cultures.

Tot élève bij het boschwezen op Java, *J. J. Bambalde*, thans werkzaam op het residentiekantoor te Soerabaya.

Goedgekeurd:

dat de Resident van Samarang

heeft geschorscht:

Den [illegible] *Bickes*, in de verdere uitoefening van zijne betrekking.

Heeft belast:

Den ambtenaar op wachtgeld *H. W. van Affelen van Saemsfoort*, met de waarneming der betrekking van commies bij den algemeenen ontvanger te Samarang.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail.

Het vertrek zal plaats vinden op Woensdag 10 Mei. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch Indië, China enz. daags vóór het vertrek tot 1 ure 's namiddags.

b. De pakketten voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen bevorens op hetzelfde uur. *Zie Java-Bode* van 19 April, Nº. 31.

De resident van Batavia, brengt ter kennis, dat op Vrijdag den 12 Mei des voormiddags ten 10 ure, op de door den directeur der producten en civiele magazijnen gestelde voorwaarden, voorkomende in de Javasche Courant van den 19 en 22 dezer, ten zijnen bureele publieke uitbesteding zal worden gehouden bij den afslag, voor den overvoer gedurende het jaar 1854, van houtwerken van 's lands stapelplaatsen in de residentie Soerabaya naar Batavia

Vendutien.

Op Maandag 1 Mei, voor het woonhuis van den weledelgestr. heer luit.-kolonel *A. Bernhardt*, in het kampement te Weltevreden, door *B. J. Leon.*

Op Woensdag 3 Mei, voor het commissiehuis van gebr. *Rozelje & Co.*

Op Donderdag 4 Mei, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

Op Vrijdag 5 Mei, voor het commissiehuis van *Voute & Jacobson.*

---

strekt tot echtgenoot *wilde* hebben en dat, zoo hij hiertoe niet goedschiks medewerkte, hij hem daartoe wel zoude weten te noodzaken. Schwäher, alhoewel een weinig onthutst over de heftigheid van zijn schuldeischer, haalde echter vrij bedaard de schouders op en Werber vertrok.

In den morgen van den dag waarop de wissels vervielen, en dus weinige dagen later, kwam hij weder. De Doctor kon met geene mogelijkheid betalen en Werber wilde geen uitstel geven. Te vergeefs bad en smeekte Schwäher; het eenige antwoord was: Gij hebt mij de hand uwer nicht geweigerd, ik weiger op mijne beurt om langer op betaling te wachten; ik eisch geld of vervolg geregtelijk!

— Maar mijn hemel, wat konde ik toch doen om uw huwelijk tot stand te doen komen, zeide de Doctor. Julie bemint u niet, en is daarbij met de vurigste liefde aan den West Indiaan gehecht. Wat zoude het mij gebaat hebben om haar thans van uw aanzoek kennis te geven?

— Gij hadt haar van dien vreemdeling afkeerig moeten maken!

— Maar welke middelen hiertoe te bezigen? — De zaak zelve boezemde den Doctor geen den minsten tegenzin in.

— Welke middelen hiertoe moesten en nog altijd kunnen gebezigd worden, zal ik u opgeven, hernam de heer Werber, terwijl hij zijn stoel digterbij schoof. — Gij moet Julie diets maken, dat sir William haar bedrogen heeft en zijn laatste brief slechts strekte, om zijne ontrouw te bemantelen. Verhaal haar, dat hij haar niet bemint of liever, dat hij op het punt staat met eene West-Indische dame van groote schoonheid en aanzienlijken rijkdom, in het huwelijk te treden. Zij zal u, de man die zij zoo zeer hoogacht, gelooven; zij zal weenen en treuren; haar hart zal bloeden, doch dit gaat met den tijd van zelf over. Is dit eenmaal geschied, dan vraag ik haar een weinig later om hare hand, die zij mij dan wel niet langer zal weigeren. Mogt dit evenwel het geval zijn, dan schetst gij haar naar waarheid den toestand, waarin gij verkeert. Gij zegt haar dat uwe eer in hare handen berust, en de dankbaarheid zal haar dan gewis doen besluiten, om met mij in den echt te treden. Gij behaalt er groote voordeelen bij; ik begin thans met de wissels voor een korten termijn te hernieuwen, betaal de 1800 florijnen, die gij nog aan anderen schuldig zijt en later, op mijn trouwdag, vernietigt gij zelf de schuldbrieven, die ik van u onder mijne berusting heb.

— Ik wanhoop er bijna aan, mijnheer Werber, dat uw plan gelukken zal. In waarheid, het is mij eigenlijk onverschillig met wien Julie huwt, wanneer de man, die met haar in den echt treedt, slechts bemiddeld is en haar een weinig bemint; hoedanigheden die zoowel gij, als sir William in zich vereenigen. Leed doet het mij echter, vervolgde hij, dat ik van sir William eene aanzienlijke som aangenomen heb, waarvoor ik een hôtel moest huren en het van meubelen voorzien. Van dit geld bezit ik reeds sedert lang niets meer, en wanneer nu zijn huwelijk niet Julie afspringt en zij uwe gade wordt, dan is wel mijne schuld bij u betaald, doch dan zal sir William op teruggave van het door hem gezondene aandringen, als wanneer mijne positie zoo mogelijk nog hagchelijker wordt dan thans.

— Komt tijd, komt raad, Doctor. Gebeurt hetgeen gij vermoedt, dan hoop ik reeds lang een lid uwer familie te zijn en zal u niet in den nood laten. In ieder geval heeft sir William niet een enkelen wissel of schuldbekentenis van u, en is buitendien te rijk, om zich veel om eenige duizende florijnen te bekommeren. Denk dus over mijn voorstel na; ik kom heden na den middag vernemen wat gij besloten hebt. Onthoud daarbij wel, dat ik met eene onverbiddelijke gestrengheid tegen u handelen zal, wanneer gij mijne plannen dwarsboomt.

De heer Werber verliet daarop den Doctor, die zich in zijne studeerkamer opsloot. Hij gebruikte evenwel zoo als gewoonlijk aan den algemeenen disch het middagmaal, daar hij het met zich zelven spoedig eens geworden was, om de zijde van Werber te kiezen;

Advertentiën.

Getrouwd:

CHRISTIANUS BARTHOLOMEUS LAMMERDING

en

LOUISE CATHARINA ANTOINETTE STOKHEKKER.

Samarang, 20 *April* 1854. (566)

Bevallen van eene DOCHTER, *E. M. van Leeuwen*, echtgenoote van

(546) F. A. B. HUGENHOLTZ.

Soerabaya, 19 *April* 1854.

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *Henriette Jacoba Johanna Elisabeth Woesthoff*, geliefde echtgenoot van

(561) J. J. DE WEIJER.

's Gravenhage, 19 *Februarij* 1854.

VENDUTIE

op den 2den Mei te Tjiandjoer, ten huize van den heer *W. D. Lammers van Toorenburg*, van deszelfs Inboedel.

De Wd. Vendumeester te Tjiandjoer,

(547) F. C. GESELSCHAP.

VENDUTIE

op Donderdag den 4 Mei 1854,

voor het Commissiehuis van *Vaupel & Co.*. van diverse Koopmansgoederen, Lijnwaden, waaronder 8 kisten Broekenstof, Sarongs, Glas- en Aardewerk, Provisien en Dranken, circa 150 gros fijne Speelkaarten, enz. enz.

(569)

VENDUTIE VAN EEN SCHIP.

Op Dingsdag den 9den Mei 1854, zullen de ondergeteekenden verkoopen, voor een der Entrepôt-Pakhuizen alhier:

Het Hamburger Brikschip „Solide" groot over steven 100 voet, breed 27 voet en diep 15 voet, zijnde 110 gemeten lasten à 6000 ℔, met deszelfs Masten, Rondhouten, loopend en staand Tuig, Zeilen, Ankers, Kettingen enz., benevens eene partij van ca. 90 kisten Cassia Lufnea.

(557) JOHN PRYCE & Co.

Puik Puike BOTER

à *f* 17,— Rotterdamsche het Vaatje.

Provisiën voor billijke Prijzen.

(559) K. DE LOOPER.

28 April 1854.

ONTVANGEN per *Castor*:

Dahlia Bollen en Paonie Rozenstekken

bij

(552) VAN RIET & TER GOUW.

☞ Gants Glacés, Gants Satinnés, Gants Castor, Mitaines filet noir, Velour ronge, bleu, Moiré len, Étoffe soie blanche pour Gilets, Dentelle imitation.

Chez

(549) M. JANET.

MAGAZIJN

van

HEEREN MODE-ARTIKELEN,

van

S. D. BRANDON.

Op nieuw ontvangen Superfijne Lakens, Tricots, Broekenstoffen, Zijde, Valencias en Piqué Vestenstoffen, witte en gecouleurde Hemden, Boorden, Economicols, zijden en satijnen doeken, zijden Foulards, batiste Hals- en Zakdoeken, flanelle en lamswolle Ondergoederen, zijde en fil de cosses Handschoenen, gestreepte en witte Sokken, Bretels, zwarte Hoeden, Stroohoeden, Koetsiers hoeden, Marine petten. heeren Schoenen, alle soorten Knoopen, waaronder nieuwe modellen W knoopen, alsmede een groot assortiment Engelsche en Fransche Parfumeriën en Zeepen.

(571)

TE KOOP

Een fraai paard, echt Arabisch ras, regtstreeks aangebragt met het Bremer schip *Pauline*.

Nadere informatie bij den Kapitein *Th. Reichert* en bij den Boekverkooper *H. M. van Dorp*. (560)

Te Koop aangeboden:

Een Engelsche Bendie met Oliebussen.

Twee goed gedresseerde Bendiepaarden, en

Een Sandelwood Rijpaard, geschikt voor de Schutterij.

Adres

(558) LANGE & Co.

Wordt te Koop gevraagd:

Een span goedloopende **WAGENPAARDEN**.

Adres bij den boekverkooper

(567) H. M. VAN DORP.

TE HUUR

en dadelijk te aanvaarden twee kapitale Woonhuizen met ruime Bijgebouwen, gelegen aan den nieuwen weg bij Tana-Abang, te bevragen bij *Kreglinger*, *Dummler & Co.* in de Stad dan wel bij *H. Kruthoffer*, daarnaast wonende. (563)

TE HUUR

Een Huis op Batoe-Toelies, te bevragen bij

(550) RETGERS.

TE HUUR

Een groot en eenige kleine, op nieuw gerepareerde en geschilderde Huizen, te Petodjo (Gang Chaulan).

Informatien bij

(430) E. WIJSS.

Bewaarschool te Bazar Baroe.

Dezelve is verplaatst in het huis, behoorende aan den heer *Zecha*, insgelijks op Bazar Baroe gelegen.

Honderesse beveelt zich steeds aan bij Ouders en Voogden, tot verzorging en opleiding van jonge kinderen, zoowel voor de heele kost als voor dagschool.

(562) S. WOLFF,

Kriesfeldt.

☞ On demande chez une famille distinguée, demeurant non loin de Batavia une Gouvernante.

S'adresser par lettres affranciées sous l'initiale L. T., chez Messrs.

(564) VAN HAREN NOMAN & KOLFF,

Libraires à Batavia.

DEPOT van

BRONWATER VAN SISIPPAN.

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek bekend te maken, dat een Depôt van het **Bronwater van Sisippan** bij hun gevestigd is; terwijl het tot meerder gerief ook in hunne Toko te Rijswijk zal verkrijgbaar zijn.

Het water van *Sisippan* bezit, zoo als door het onderzoek van een onzer eerste scheikundigen gebleken is, in eenen hoogeren graad alle geneeskundige eigenschappen van het zoo beroemde water van *Homburg*, en wie is niet bekend met de wonderbare genezingen, welke door het gebruik van dit Bronwater verkregen zijn?

Het nu reeds ruime debiet van het Sisippan-water is een duidelijk bewijs, dat zijne hooge geneeskundige waarde reeds op prijs gesteld wordt.

(570) VAUPEL & Co.

☞ H.H. Gezaghebbers van Schepen, die genegen mogten zijn Provisiën tegen contante betaling te verkoopen, worden beleefdelijk verzocht zich te vervoegen tot den ondergeteekende,

(545) K. DE LOOPER.

Oud Scheeps-gezaghebber.

Het Bestuur der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, afdeeling *Batavia*, maakt aan de leden bekend, dat gedurende den tijd van *veertien dagen*, te beginnen den 28sten April 1854 de conceptwetten en reglementen dier Maatschappij ter inzage zullen liggen bij den voorzitter dier afdeeling, den H. E. G. heer Mr. *Hultman*, en dat in de e. k. Vergadering genoemde wetten en reglementen in behandeling zullen worden gebragt.

Batavia, 26 *April* 1854. (548)

Bij den boekverkooper **H. M. VAN DORP** te *Batavia*, is de **inteekening** opengesteld op een *fraai gegraveerd tableau*, bevattende de

FACSIMILÉ'S der NAAMTEEKENINGEN

van de **Commissarissen** en **Gouverneurs Generaal** van *Nederlandsch-Indie*, met de afbeelding hunner WAPENS.

De prijs bij inteekening is....... *f* 10,—

Bij genoemden boekverkooper ligt een exemplaar ter bezigtiging. (568)

Draper's Patent Air Tight INKSTAND.

Handelskantoren en Gouvernementsbureaux worden oplettend gemaakt op deze nieuw uitgevonden

Amerikaansche Inktkokers,

bijzonder geëigend voor het Indisch klimaat. Door eene eenvoudige bewerking wordt de lucht volkomen afgesloten van de Inkt, zoodat deze niet kan opdroogen noch dik worden, gelijk bij alle andere inktkokers gebeurt.

Het toestel dezer *Inktkokers is uiterst soliede*, de Inkt wordt in een ruim glazen vat bewaard, zoodat alles gemakkelijk uit elkander wordt genomen en schoon gemaakt.

Verkrijgbaar bij

(565) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

BOEK- EN PAPIERHANDEL

van

H. M. VAN DORP, te Batavia.

Ontvangen eene fraaije factuur **Kantoorbehoeften**, waaronder:

Note Paper en **Papier de Luxe**, in diverse formaten.

Enveloppes, dito dito.

Linnen Enveloppes, voor officiele stukken en andere formaten.

Fijne Engelsche Pennemessen.

Dito dito Scharen.

Zak Portefeuilles.

Reis Cassettes.

Lucifers in doozen van 500 en 1000 stuks.

Bronzen en Lederen **Brievenhouders.**

Fraaije **Kantoorbellen.**

Schuifpotlooden in Ivoor en Hout.

Fraaije Ivoren **Vouwbeenen.**

Verschillende soorten van **Inktkokers**

eene partij **beste DIAMANTEN PENNEN**, waaronder met **fraaije geëmailleerde en gewerkt Ivoren Hechten.** (555)

NAAMBOEKJE, Koninklijke Marine, 1854.

Per Mail ontvangen bij

(556) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

BATAVIA.

Z. Excellentie de Gouverneur-Generaal met Mevrouw *Duymaer van Twist* en gevolg, zijn gisteren van hier naar Buitenzorg vertrokken.

— In den vroegen morgen van den 26 dezer werd door den inlander *Bakira*, mandoor in de fabriek van machineriën der heeren *Chaulan & Pucke*, aan het Molenvliet digt bij de stad, achter een der gebouwen tot die fabriek behoorende, een pas geboren kind van het mannelijk geslacht gevonden, slechts in een stuk zwart linnen gewikkeld. Medelijdend nam hij het op en gaf het zijner vrouw ter verpleging, die het den volgenden dag ter politierol vertoonde, met het verzoek het wichtje te mogen groot brengen, hetwelk haar is toegestaan. Van de moeder is niets vernomen en sommigen willen de geheel Inlandsche afkomst van dat kind wel eenigzins betwijfelen, uit hoofde van deszelfs zachte, naar het bruin zweemende hairen, en blanke kleur.

---

meer, daar hem, al wilde hij zulks, geen tijd overbleef om William van een en ander kennis te geven, en van hem het geld te verkrijgen, dat hij aan Werber, die onverwijld betaling vorderde, schuldig was.

HOOFDSTUK X.

HET BEDROG.

Het verbond werd tusschen den Doctor en Werber gesloten. Schwäber wilde nu eerst wachten tot dat de indruk van Williams eersten brief op Julie een weinig zoude verminderd zijn. Hij had haar antwoord op denzelven verzonden, vóór dat hij het met Werber eens geworden was. Geen enkele brief uit Demerary mogt Julie nu voortaan in handen komen; en enkele ook van haar, naar Demerary verzonden worden. De Doctor begon voorts met toenemende koelheid over William te spreken. Wanneer Julie van tijd tot tijd vroeg of er geen brief van hem gekomen was, dan luidde het antwoord steeds ontkennend, en Schwäber verzuimde niet zich eenige woorden te doen ontvallen, die hem geschikt toeschenen, om argwaan bij zijne nicht te verwekken. Het engelachtige meisje wist echter niet wat argwaan was en bleef geduldig wachten, daar zij de overtuiging met zich omdroeg, dat William spoedig terugkeeren zoude. Ten slotte begreep de Doctor dat hij meer afdoende maatregelen nemen moest. Hij gaf Julie zijne verwondering te kennen, dat William niets van zich hooren liet en raadde haar aan, niet te veel vertrouwen te stellen in de beloften van den vreemden man, dien zij toch te kort had leeren kennen, om zijn karakter te kunnen doorgronden. Julie lachte hartelijk om het wantrouwen, dat haar oom in William stelde; dit was al hetgeen hij verkreeg. Eenige dagen later kwam de Doctor echter met een betrokken gelaat te huis en plaatste zich, met het hoofd in de hand geleund, op een stoel. Julie had spoedig den kwaden luim van haren oom opgemerkt. Liefdevol sloeg zij de armen om hem heen en vroeg hem op vleijenden toon:

—Wat deert u, oom?

— Niets Julie, antwoordde hij.

— Neen, er ligt u iets op het hart, hernam zij, mag uwe nicht dat niet weten?

— Het zoude u te zeer bedroeven, mijn kind. Laat mij dus liever mijn geheim behouden.

Gij hebt immers niets ongunstigs uit Demerary vernomen? vroeg zij verbleekend.

— Eigenlijk, Julie, is het beter, dat ik het u maar dadelijk zeg, daar gij het toch moet vernemen. Ja, ik heb u onaangename tijdingen, nopens William mede te deelen. Mijne vermoedens waren maar al te gegrond! Men schrijft mij uit Demerary, dat hij de hand van eene schatrijke weduwe aldaar, gevraagd en ook bekomen heeft.

Voor de tweede maal overtoog een doodelijk bleek het schoone gelaat van Julie; doch dit duurde slechts een oogenblik.

— Oom, zeide zij bedaard, men heeft u verkeerd ingelicht; mijn hart zegt het mij. William is niet tot een dergelijk bedrog in staat!

— Arm, ligtgeloovig kind, antwoordde de Doctor, met eene meesterlijk geveinsde ontroering. Gave de Hemel dat ik verkeerd ingelicht ware! Hij, die mij Williams schanddaad meldt, is een man, voor wiens waarheidsliefde ik u gerust met mijn leven zoude borg blijven.

— En desniettemin geloof ik hem niet! Neen oom, William kan geen veinsaard geweest zijn; de eeden van trouw en liefde, die hij mij zwoer, waren niet valsch; daartoe is hij te goed en te deugdzaam. Neen, al kwam ook de geheele wereld tegen hem getuigen, mijn geloof in hem staat onwrikbaar vast.

— Maar indien hij zelf het mij nu schreef? ontglipte den Doctor, die geen argumenten meer kon vinden om haar te overtuigen.

(Wordt vervolgd.)

— Reeds hebben wij in ons nummer van Woensdag ll. vermeld, dat de heer *P. van Rees*, gewezen resident van Batavia en mevrouw *van Rees* in den achtermiddag van dien dag de reis naar Nederland aannemen en aan de landingsplaats op de stoomboot *Tjitarum* inschepen zouden, om daarmede naar het op de reede liggende stoomschip *Batavia* te worden overgebragt. Op het bepaalde uur vloeide dan ook op de landingsplaats eene groote schare te zamen, uit alle maatschappelijke standen en van alle natiën, om hen een laatst vaarwel te brengen. Op aller gelaat was de belangstelling in de hooggeachte vertrekkende personen te lezen en die menigte zoo talrijk, als wel immer bij dergelijke gelegenheden het geval is geweest.

Ten half 5 ure verscheen de heer *van Rees*, door den resident van Batavia, baron *A. W. H. de Kock* in een rijtuig met vier paarden bespannen, aan de woning van den secretaris der residentie, de heer *A. A. M. N. Keuchenius*, bij wien ZWEd.G. sedert eenige dagen logeerde, afgehaald, aan de landingsplaats; in een tweede rijtuig bevond zich mevrouw *van Rees* met genoemden heer secretaris, terwijl verscheidene andere rijtuigen volgden, allen begeleid door een 50tal eigenwillig daartoe opgekomene, net gekleede inlandsche hoofden en gegoede inlanders te paard.

Aan de landingsplaats gekomen, was het tooneel, dat zich voordeed, indrukwekkend. Letterlijk werden de beide vertrekkende personen door de op hen wachtende menigte omringd en verdrongen; een ieder beijverde zich om de hooggeschatte mevrouw *van Rees* een laatste groet te brengen, een laatste handdruk te erlangen van den man, die, van kindschbeen af in verschillende betrekkingen den lande in deze gewesten gediend hebbende, zooals door de hartelijkheid op dit scheidingsuur duidelijk bleek, zich, vooral door zijn 7jarig bestuur van Indisch hoofdstad, door zijne pogingen om al wat schoon en nuttig genoemd kan worden te bevorderen en door zijnen welwillenden, gastvrijen en gezelligen omgang, de algemeene sympathie had weten te verwerven. Ongekunsteld was aller aandoening, en gewis schonk het den heer *van Rees* de grootste zelfsvoldoening.

Op de *Tjitarum* overgestapt, zoo werden de vertrekkenden door eenige ambtenaren en vrienden naar de *Batavia* begeleid. Statig gleed de *Tjitarum* daarheen, aller blikken volgden belangstellend, zoo lang dat vaartuig nog in het gezigt was, en aan de welkomstbatterij ontvingen zij, wier vertrek in zulk eene ruime mate de algemeene deelneming opwekte, nog een laatst bewijs van hoogachting en toegenegenheid der Inlandsche en Chinesche hoofden, die allen in hun feestgewaad tegenwoordig waren, en dáár een muzijkcorps hadden geplaatst, dat, onder het voorbijvaren, hun door deszelfs melodieuse toonen, als het ware een laatst vaarwel, den nagalm van aller smartelijk gevoel over hun vertrek, toeriep.

Zoo als wij vernemen, heeft de handelsstand te Batavia, gelijk ook de Loge *de Ster in het Oosten*, waarvan de heer *P. van Rees*, gedurende eenige jaren regerend Meester was, als een aandenken en als de bewijzen hunner hoogschatting en de waardering zijner maatschappelijke hoedanigheden, hem geschenken aangeboden, die hem in Nederland uitgereikt zullen worden, terwijl 42 Chinesche [illegible] tot hetzelfde doel eene belangrijke som hebben bijeengebragt.

Waar zulke daadzaken spreken, waar zulke bewijzen van hoogschatting zich eigenwillig hebben opgedaan, behoeven wij niet verder uit te weiden. Onze beste wenschen vergezellen dan ook den heer en mevrouw *van Rees* op hunne reis. Moge *hij* in ruime mate de vruchten dier hoogschatting, de vruchten van zijnen noesten arbeid in Indie plukken, moge *zij* zich weldra kunnen verheugen in den terugkeer harer steeds wankelende gezondheid, en *beiden* nog lange jaren, met een streelenden rugblik in het verledene, des hemels milden zegen ondervinden.

— Wij vernemen dat te Palembang een vreeselijk amok heeft plaats gehad. In den vooravond van den 14 dezer overviel een als Hadji verkleede bovenlander, met een lans in de hand, de schildwacht aan den ingang van het fort en stak die onverhoeds overhoop. Hierop rigtte hij zich naar de tegenovergelegene societeit, alwaar eenige ambtenaren en officieren buiten de deur een avondluchtje zaten te scheppen. De kapitein der infanterie *J. B. Aufmorth* en de assistent-resident *F. J. P. Storm van 's Gravesande*, zetten hem na, doch de amokmaker zich eensklaps omkeerende, bragt dien kapitein met een badej badej een wond in den schouder toe, waardoor hij nederstortte, waarop de moordenaar zich op den 1 luitenant *J. H. J. A. Latour* en den koopman *E. O. Heidorn* wierp, den eersten een doodelijken steek in den buik toebragt, aan welks gevolgen hij overleden is, en den laatsten ligtelijk verwondde. De militaire wacht intusschen toegeschoten zijnde, zoo verdedigde de amakmaker zich zoo hevig tegen dezelve, dat men hem niet levendig in handen heeft kunnen krijgen, maar hij onder de bajonetten is omgekomen.

De aanleiding tot dat amok was onbekend en is deswege een onderzoek ingesteld. Kapitein *Aufmorth* en de heer *Heidorn* zijn aan de beterende hand.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Van Magelang 20 April, wordt gemeld, dat in het district Remameh een kind en drie koeijen, bij het huiswaarts keeren tegen den avond, door den bliksem zijn doodgeslagen; dat eene vrouw, die zich in de rivier baadde, door eene aardstorting bedolven is geworden, en ondanks spoedig aangebragte hulp gesmoord is.

In het district Menoreh zijn twee meisjes, de eene acht en de andere vier jaren oud, in eene put gevallen en verdronken; de moeder was naar den bazar gegaan en had hare kinderen zonder opzigt gelaten. Hunne lijkjes werden eerst later ontdekt.

— Niet alleen dat hier op de hoofdplaats aanhoudend diefstallen worden gepleegd, in weêrwil van de waakzaamheid der politie, maar ook langs het zeestrand van Soerabaya is het door zeeroof onveilig. In den middag van den 17den dezer, vertrokken van hier twee praauwen, beladen met koopmanschappen, bestemd naar Grissee, toebehoorende aan den heer *D...* te dezer plaatse. Omstreeks half 9 ure in den avond van dien dag, werd op de hoogte van Toeroes Tjiendee, afdeeling Soerabaya, een' dezer praauwen, behoorende tot het Gouvernements praauwenveer, die geheel ongewapend was, waarop zich een' Inlandsche mandoer bevond, om het goed te begeleiden, verder een oude joeroemoedie, twee onhandige opvarenden en een kleine jongen, door een' sterk bemande praauwjangolan gepraaid, om bij te leggen; de mandoer was hiertoe natuurlijk onwillig en liet nog koers houden op Grissee. Alsnu werden op de vreemde praauw geweren vertoond en dreigde men op de bemanning te zullen schieten, indien zij niet gehoorzaamde; hieruit bleek het ten sterkste, dat het een rooverspraauw was en de Soerabayasche praauw onmagtig om zich te verdedigen, was genoodzaakt bij te leggen.

Spoedig waren de roovers, gewapend met geweren, pieken en sabels, aan boord en dreigden allen te zullen vermoorden, indien zij zich durfden verzetten; hierop werd de mandoer van den heer *D...* aan handen en voeten vastgebonden. Hun eerste vraag was waar de Europeaan zich bevond die de praauw zoude vergezellen en waar de kisten met lijnwaden geborgen waren; hiervan was evenwel niets aan boord, waarover zij zeer te onvreden schenen; deze praauw was voornamelijk beladen met dranken en verfwaren. Zij begonnen als nu alles te onderzoeken en scheepten in hunne praauw eenige goederen over, die hun het beste toeschenen, en verwijderden zich na alvorens het tuig en de zeilen der praauw verwoest te hebben. Op de praauw had zich nog een' der roovers vergast, door in plaats van genever, bij vergissing een' goede dosis lijnolie te verzwelgen. Het is vermoedelijk dat de roovers bekend zijn geweest, met het vertrek der praauwen van Soerabaya en ook met den inhoud daarvan, want zij schijnen het meer gemunt te hebben gehad, op de praauw, die met lijnwaden, bladkoper en andere zaken van waarde beladen was; van daar hun eerste vraag bij het overrompelen der praauw, waar de Europeaan was en waar de lijnwaden geborgen waren, welke praauw gelukkig reeds vooruit was gezeild. Men vermoedt dat de roovers praauw te Madura te huis behoort.

Soer. Nieuws- en Advert. Blad.

NEDERLAND.

Volgens een particulier berigt uit Genua van 20 Febr., zou Zr. Ms. fregat *Doggersbank*, kommandant *de Smit van den Broecke*, eerstdaags naar Malta en van daar naar Smyrna vertrekken, naar men vernam met het doel, om den Nederl. consul aldaar aan boord te nemen.

— Onder begunstiging van het thans heerschende schoone weder, begint het landbouwbedrijf zich vroeger dan andere jaren te ontwikkelen. Op enkele plaatsen heeft men reeds een begin gemaakt met het poten van aardappelen; vermits sommige beweren, dat het vroeg in den grond brengen van deze aardvrucht, een gunstigen invloed moet hebben op de bekende ziekte.

— Bij gelegenheid van het graven der fondamenten voor eene nieuwe kazerne te Woudrichem, is door den heer *A. Smits* eene fraaije medaille gevonden, die ons aan een gewigtig punt uit de regering van prins *Maurits* doet denken. Aan de eene zijde dezer medaille ziet men afgebeeld eene stad in de verte, waarbij een [illegible] ger, achtervolgd door paarden- en voetvolk. Het randschrift aan deze zijde is: Victoria Turnotana 24 Januarii 1597. Op de andere zijde ziet men een prachtig wapen met drie schilden, waarvan het schild aan de linkerzijde drie lelien bevat, aan de regterzijde is het schild in vier vakken verdeeld, waarop gecroiseerd gevonden worden drie leeuwen en drie lelien, waarschijnlijk de wapenschilden der toen regerende personen. Een weinig lager staat het derde schild, waarop de Nederlandsche leeuw is afgebeeld, houdende eenen bundel pijlen, alsmede een zwaard in de pooten. Deze medaille is zeker geslagen na den bekenden slag bij Turnhout en uit hoogen dank vervaardigd, ziende men aan de tweede zijde het randschrift: a domino factum est istud.

— De zucht tot verhuizen naar Noord-Amerika, schijnt dit jaar in de provincie Groningen weder meer opgewekt te zijn; op onderscheidene plaatsen, gelijk ook hier, maken vele huisgezinnen zich gereed de reis derwaarts te ondernemen. Goede berigten uit America schijnen voornamelijk den lust daartoe op te wekken.

— Op den 21 dezer is van het Nieuwe Diep uitgezeild naar Saramacca de Ned. kof *Albina*, kapt. *K. Zwanenburg*, aan boord hebbende 21 landverhuizers, bestaande uit Wurtembergsche mannen en vrouwen, die door een handelshuis uit Amsterdam zijn geëngageerd om op den aldaar gevestigden post Albina houtsoorten te verwerken, voor de Amsterdamsche markt.

— Jhr. *R. L. van Andringa de Kempenaer*, bekend wegens zijne procedures tegen de erfgenamen van wijlen koning *Willem II*, is dezer dagen naar America vertrokken. Naar aanleiding van dat berigt, zijn allerlei geruchten in omloop gekomen. Men verzekert echter, dat die jonkheer noch van staatswege, noch van Z. M. den koning, noch uit de nalatenschap van Z. M. koning *Willem II*, noch van H. M. de koningin-moeder, noch van Z. K. H. prins *Hendrik* iets genoten heeft of genieten zal. Aan een hem van zekere zijde verleend jaargeld is bepaaldelijk de voorwaarde verbonden, dat hij het alleen in America en daar verblijvende kan ontvangen.

— In den nacht van 26 Februarij zijn uit de synagoge te Leeuwaarden gestolen, 6 zilveren versierselen der heilige wetsrollen, zoo mede een dito plaat, die zich aan een dier rollen bevond. Men heeft alle reden te gelooven, dat de boosdoeners zich bereids over dag in de synagoge hebben begeven en daar den nacht tot het plegen hunner euveldaad hebben afgewacht. Ten ruim 1 ure werd de diefstal ontdekt, daar de bewoners van een huis tegenover de synagoge licht hadden zien schemeren en den koster gingen waarschuwen. Toen men intusschen daarna de kerk binnentrad, waren de daders met het geroofde reeds verdwenen. Ongetwijfeld hadden zij de lucht gekregen, dat men hen op het spoor was. Van den eenen kant was dit nog gelukkig, daar zij zoodoende verhinderd werden nog meerdere voorwerpen van waarde, in het bedehuis aanwezig, mede te nemen.

Ondanks de ijverigste nasporingen, heeft men de booswichten nog niet kunnen ontdekken.

Het verschrikkelijke weder, dat de stad als uitgestorven deed voorkomen, heeft de schandelijke onderneming maar al te zeer begunstigd.

— Den 24 Februarij is van Breda naar Utrecht vervoerd, de gepens. kol. van het Oostindische leger *G. van P.*, onder geleide van een advocaat, een deurwaarder en drie marechaussées. Om de groote diensten door dien hoofd-officier aan den lande bewezen, heeft men zijn openlijk wangedrag alhier zoo veel mogelijk trachten te bedekken. Meer dan eens voor de regtbank gedaagd, waaruit voor hem zeer nadeelige gevolgen zijn voortgevloeid, heeft hij zich met der woon in het dorp Ginneken gevestigd. Ook daar was zijn gedrag hoogst laakbaar, zoo dat hij naar Brussel is vertrokken, en wel hoogst waarschijnlijk op aanzegging van hooger gezag. Daar is zijne handeling niet gebeterd, want zonder geld of goed is hij hier voor eenige dagen wedergekeerd, ten gevolge waarvan men hem krankzinnig heeft verklaard en hij verblijf zal moeten houden in het gesticht te Utrecht.

— Den 28 Febr. is te Arnhem gearresteerd en naar het huis van verzekering overgebragt de aldaar woonachtige gepensioneerde luit-kolonel *v... B.....*, benevens zijn zoon, beiden als verdacht, naar men zegt, van zich te hebben schuldig gemaakt, aan ontvreemding van effecten, aan de te 's Gravenhage wonende zuster des luit.-kolonels toebehoorende; die arrestatie heeft door den commissaris van politie, geadsisteerd door twee agenten, ten gevolge eener telegraphische mededeeling uit 's Gravenhage, plaats gehad.

— Den 25 Febr. overleed te Gorinchem in den ouderdom van 84 jaren, de heer *Govert Adriaan van Hoei-Schilthouwer*, gepensioneerd generaal-majoor.

ENGELAND.

In het Huis der Gemeenten heeft lord *Palmerston* gezegd, dat het gouvernement voornemens was den verbannen Heer *Smith O'Brien* op vrije voeten te doen stellen, omdat hij zijn gegeven eerewoord niet had gebroken, terwijl zijne lotgenooten minder naauwgezet waren geweest. Hij zal echter in de Britsche bezittingen niet mogen vertoeven.

— Het kolossale stoomschip *Himalaya* is van Plymouth naar Malta vertrokken, aan boord hebbende 1452 man troepen. Naar mate groote stoomvaartuigen binnenkomen, worden zij door de regering in dienst genomen; zoo is de Queen of the South, die gisteren van de Kaap de Goede Hoop arriveerde, gehuurd; welligt zal ook de Propontis benoodigd zijn; zoodra de Magdalena uit West-Indië aankomt, zal zij mede gebezigd worden om troepen over te brengen.

BELGIE.

Namen, 3 Febr. Gisteren avond had er, in de ker[k] Notre Dame in deze stad, een zonderling voorval, gedu[-]rende het prediken van een Jezuitischen pater, plaat[s]. Eene oude vrouw, *Casman* genaamd, viel den pred[i]ker op eene ongehoorde wijze in de rede, overlaadde hem met de grofste woorden en schold hem voor e[en] leugenaar uit. Dit verspreidde een groote beweging [en] panischen schrik in de kerk. Verscheidene vrouw[en] vielen van zich zelven. De oude vrouw werd met ve[el] moeite de kerk uitgeleid en men zegt, dat zij niet w[el] [illegible]

Antwerpen, 15 Febr. Bij koninklijk besluit van [...] Febr. is aan *C. Hansen*, kapitein van de *Borneo*, v[an] Rotterdam, de zilveren medaille toegekend ter belo[o]ning der zelfopoffering en belangelooze hulp door h[em] aan den dag gelegd, bij het redden van de equipa[gie] van het Belgische vaartuig *Clemence*, kapitein *Nint[-]man*, op het oogenblik dat hetzelve begon te zinken.

— Men schrijft van Bastogne: Een jong onderwij[zer] uit onze omstreken, dit jaar opgeroepen om te lote[n], is laatstleden Zaturdag dood in de sneeuw gevonde[n], niet ver van zijne woonplaats. Men zegt dat hij Do[n]derdag te voren naar Bastogne was gegaan en hu[is]waarts keerende door een verschrikkelijk weder ove[r]vallen, het slagtoffer geworden is der koude en ve[r]moeijenis, waarschijnlijk na in een kuil gevallen [te] zijn, waarin de sneeuw hem overdekt heeft. De pla[ats] gehad hebbende lijkschouwing heeft geene andere oo[r]zaak van den dood diens jongelings, die algemeen g[e]acht was en wiens ongelukkig uiteinde door iedere[en] betreurd wordt, doen ontdekken.

Antwerpen, 21 Febr. Een bruiloft, laatstleden Woe[ns]dag buiten de Kortrijksche poort gevierd, werd [op] eene treurige wijze gestoord. De weduwe *de Vliege[r]*, haar bijwonende, werd eensklaps ongesteld en gaf, [te] midden der algemeene vreugde, weldra den geest. M[en] zegt dat haar dood was toeteschrijven aan een aan[val] van lachlust, die stuiptrekkend is geworden.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 Febr. *Charlotte B....*, een dienstm[eid] van 22jarigen ouderdom, wonende in de straat [...] martelaars, stond op het punt om in het huwelijk [te] treden met een jongen timmermansknecht, die d[oor] zijn ijver en zuinigheid, geld genoeg had gespaard [om] voor zijne rekening eene werkplaats te openen. Re[eds] had zij hare meesters, die zij weldra zou verlaten, [den] dienst opgezegd, want de huwelijks afkondigingen ha[d]den reeds plaats gehad en daar zij van de liefde v[an] haren aanstaande overtuigd was, lachte haar eene g[e]lukkige toekomst tegen.

Toen *Charlotte* zich echter eergisteren naar hem begaf, om met hem over den aankoop van eenige voor hun huishouden benoodigde meubelen overeen te komen, was zij verwonderd eene ongewone beweging in het huis te ontwaren. Door een voorgevoel aangegrepen, vroeg zij wat er was voorgevallen en vernam, dat de jongeling een aanval van beroerte had gekregen. Zij drong tot aan den zieke door en schrikte door de verandering van zijn wezen. Hij herkende haar niet en gaf eenige oogenblikken daarna, zonder een woord te spreken, den geest.

Charlotte keerde tot hare meesters terug en eene ongesteldheid voorwendende, verzocht zij de vergunning, om zich vroeg naar bed te mogen begeven. Gisteren morgen echter niet voor den dag komende, zoo werd men ongerust en begaf men zich naar hare kamer. De deur, waaraan men te vergeefs geklopt had, werd opengebroken en men vond *Charlotte* levenloos uitgestrekt op haar bed liggen, waar naast een fornuis met naauw uitgedoofde houtskolen. Zij had hare bruids-

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 29 April. 1854, No. 34.

kleederen aangetrokken en hield in hare te zamen geknepen hand een brief aan haar aanstaande in de andere wereld gerigt, terwijl zij door een ander geschrift had aanbevolen, dien brief met haar in hare doodkist te sluiten.

— De staatkundige opvattingen gaan immer voort, doch men wordt er niet veel van gewaar, omdat de drukpers op hoogen last het stilzwijgen deswege moet behouden en dien last zoo trouw opvolgt, dat geen der dagbladen een woord van al die inhechtenisnemingen rept. Te Londen heeft de Americaansche gezant een banquet gegeven, waarop zich *Kossuth*, *Mazzini*, *Rogge* en *Ledru-Rollin* bevonden. Ook van deze, niet van beteekenis ontbloote omstandigheid, maakte onze drukpers geen gewag.

— Bij keizerlijk besluit is de uitvoer en wederuitvoer verboden van de volgende artikelen: 1⁰. allerlei soorten van wapenen; 2⁰. lood, zwavel, buskruid, salpeter, vuursteenen, percussie-dopjes, geweerladen, projectielen en andere krijgs-ammunitiën; 3⁰. benoodigdheden voor kleeding, kampement, equiperingen en harnachement; 4⁰. paarden; 5⁰. stoom- en zeilschepen, machines en gedeelten van machines voor de scheepvaart geschikt, zeilen, want en tuigaadje, en alle andere ruwe of bewerkte voorwerpen van het militaire en maritieme materiaal. Er zullen evenwel door den minister van financien uitzonderingen kunnen worden verleend, naar aanleiding van de plaats van bestemming.

— Er wordt veel gesproken van de werken eens kruidenier-dichters. Lamartine en Victor Hugo zouden, zegt men, nimmer eene hoogere vlugt genomen hebben.

— Niettegenstaande de staatkundige horizont donker is, worden voortdurend feesten gegeven. Ten hove vooral hebben vele blas plaats gehad, alle waren even luisterrijk.

— Bij eene vroedvrouw, in de straat der Karmelieten te Parijs, heeft eene buitengewone bevalling plaats gehad. Een 19 jarige boerin is daar ten huize van een levendig, voldragen kind van het mannelijk geslacht verlost. Dat kind is echter een zeer zonderling natuurverschijnsel, want van het hoofd tot aan de voeten is zijne huid met hoog gele vischschubben bedekt. Slechts de gelederen zijn er vrij van, zoodat zij de beweging niet verhinderen.

De handen van dit kleine monster eindigen met een soort van klaauwen; de oogen zijn met een bijna levendig vleesch bedekt, en de bovenste oogleden opligtende, ontwaart men, op eene zekere diepte in de ogholte een oogappel, gelijk aan dien eens zeehonds; de mond is van eene buitenmatige grootte en de lippen zijn naar gelang van den omvang van het hoofd buitengewoon dik. Het strottenhoofd schijnt behoorlijk gevormd, want het geschreeuw van het kind is even als dat van een ander. De heer *Dubois* heeft dit verschijnsel opgezocht en de moeder, door dien geneesheer ondervraagd, heeft verklaard gedurende hare zwangerschap geschrikt te zijn.

DUITSCHLAND.

Ten aanzien van Duitschland is weinig mede te deelen. Omtrent de houding van Pruissen en Oostenrijk in het Oostersche geschil is nog slechts weinig te zeggen. Volgens sommigen zouden zij zich aan Frankrijk en Engeland aangesloten hebben, volgens anderen echter zich onzijdig houden, en Oostenrijk alleen Bosnië en Servië in het oog houden om mogelijke oproerige bewegingen te onderdrukken.

Omtrent de legermagt, welke de Oostenrijksche regering ter beschikking heeft aan de zuid-oostelijke grenzen des rijks, deelt men van eene welonderrigte zijde de volgende bijzonderheden mede: Bij het corps van 25.000 man, hetwelk reeds in het begin van het Russisch-Turksche geschil aan de genoemde grenzen geplaatst werd, kwamen reeds op het einde van Sept. des vorigen jaars nog 15000 man. Buitendien zijn al de grens-regementen reeds in den laatsten tijd uit Italie, Neder-Oostenrijk en Moravie opgeroepen en opgerukt. Al deze troepen worden nu nog vermeerderd met 25.000 man, zoodat de geheele magt aan de Zuid-Oostelijke grenzen weldra meer dan 100 000 man bedragen zal, waarbij ook eene zeer aanzienlijke artillerie is. Onlangs is weder een artilleriepark van 42 stukken derwaarts vertrokken. Buitendien staan het 10de en 11de legerkorps (in Hongarije) en het 4de (in Galicie) op den voet van oorlog en kunnen, des noods, dadelijk beschikbaar zijn. Voorts meldt men dat de regementen van het 5de, 6de, 7de en 8ste legerkorps (waarvan 2 in Italie) volledig gemaakt worden.

— Het huwelijk van den keizer van Oostenrijk blijft steeds op 24 April vastgesteld, er worden groote toebereidselen gemaakt om daaraan allen mogelijken luister bij te zetten.

— Volgens den dezer dagen uitgegeven *Nomenclator avium musei zoologici Berolinensis* bevat het Berlijnsche zoologisch museum niet minder dan 13,760 exemplaren vogels, in 4070 soorten, die zich in 6 klassen over 124 hoofdsoorten en 1074 onderverdeelingen uitstrekken. Sedert zijn er nog vele vogels bijgekomen, zoodat thans het getal ongeveer 14 000 bedraagt.

Weenen, 19 Febr. In deze hoofdstad zijn tijdingen van St. Petersburg ontvangen. De graaf *Orloff*, den 8 dezer van hier vertrokken, kwam den 14 als overbrenger van de voorstellen, die hij van de Oostenrijksche regering ontvangen heeft, te St. Petersburg aan. Die voorstellen zijn door den Russischen keizer niet aangenomen.

De heer *von Buol* heeft het berigt daarvan ontvangen en die weigering maakt alhier een diepen indruk. De ministerraad is dadelijk bijeengeroepen en men gelooft, dat er sprake is van eene krachtige deelneming aan de maatregelen der zeemogendheden en aan de daden, die er den uitslag van kunnen verzekeren.

Men wilde ook, dat het kabinet van Weenen, kennis bekomen hebbende van een ontwerp tot een verbond van Frankrijk en Engeland met Turkye, ongetwijfeld hetzelfde, waarover in de laatste zitting van het Engelsche parlement gesproken is, bereid zou zijn daartoe toe te treden.

Dit alles laat zich wel vooronderstellen, want indien de opstand in Epirie voortduurt en veld wint, wordt eene meer innige vereeniging van Oostenrijk met de westelijke mogendheden, voor eerstgenoemde eene noodzakelijkheid, dewijl het door dien opstand veel verliezen kan, indien hij ook tot de Servische bevolkingen oversloeg.

— Volgens de Noord-Duitsche courant, heeft de Engelsche gezant te Berlijn, lord *Bloomfield*, op den 18 dezer, aan den minister *von Manteuffel* eene officiele mededeeling gedaan van de aanstaande komst eener Britsche vloot in de Oostzee. De groote oorlogschepen zullen in alle kleine Pruissische havens kunnen binnen vallen, doch men zegt ook, dat de laatsten voor de vaartuigen van beide partijen geopend blijven en den handel geene hinderpalen in den weg gelegd zullen worden.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 8 Febr. De Folkething heeft in hare zitting van heden, zonder verdere beraadslaging, met eene meerderheid van 74 tegen 8 stemmen, het wetsontwerp aangenomen omtrent de werving voor de zeedienst. Geen der ministers was daarbij tegenwoordig.

— Het Deensche dagblad *Fædrelandet* deelt mede, dat eerstdaags een groot aantal Engelsche officieren van de vloot voor de Oostzee te Kopenhagen zal aankomen, die in hunne betrekking van *Sailing-masters* de natuurlijke gesteldheid dier zee komen leeren kennen, alvorens hunne dienst aan boord te aanvaarden.

Datzelfde dagblad zegt ook, dat de wapening van Denemarken zich bepaalt bij het overbrengen van eenige te Kroonberg overtollige stukken geschut naar Kopenhagen en de versterking van Fredericia en Nyburg.

NOORWEGEN.

Christiania, 14 Febr. Een onlangs te St. Petersburg genomene maatregel beveelt eene buitengewone ligting van zeelieden in de gouvernementen van Viburg, Knopio, Uleaburg en Abo in Finland.

Die maatregel brengt eene groote stremming in de handelsscheepvaart te weeg, die uit dat land hare beste matrozen verkrijgt. Daarenboven zijn de Russische consuls en agenten nog gelast om aan al de Finlanders, die zich in den vreemde ophouden en in de zeevaart der Noordsche Staten verbonden hebben, te bevelen, om binnen twee maanden in Rusland terug te keeren, ten einde in de marine van den staat te worden ingelijfd.

ZWEDEN.

Gothenburg, 29 Jan. Het dorp Otterlast is het tooneel geweest van een verschrikkelijken moord, door godsdienstige dweepzucht bedreven. De boer *Jan Olsson* sneed met een scheermes zijne beide kinderen, een jongetje van 1 jaar en een meisje van 2½ jaren den hals af en beiden bezweken binnen 2 à 3 uren aan de gevolgen hunner wonden.

De moordenaar is in hechtenis genomen en zegt het leven aan zijne kinderen benomen te hebben om hen te bewaren voor de eeuwige verdoemenis, eene straf die hij vermeent zelven te zullen ondergaan.

Jan Olsson behoort tot de nieuwe secte, die zich sedert korten tijd in het midden van Zweden opgeworpen en den naam van *Secte der Bespiegelaars* aangenomen heeft, omdat hare leden gelooven, dat zij, door zich zonder ophouden omtrent het wezen en de hoedanigheden van God in bespiegelingen te verdiepen, hetwelk zij God aanschouwen noemen, zich van lieverlede bij God inlijven en daardoor de volmaking der heiligen en gelukzaligen verwerven.

Deze secte onderscheidt zich van de talrijke anderen in Zweden, door hare buitengewone onverdraagzaamheid. Zij beschouwt alle anders geloovenden als verworpenen, doch gelukkig is zij niet talrijk en krijgt zij weinig aanhangers.

RUSLAND.

Den 16den Februarij is te Petersburg de grootvorstin *Alexandra Josefowna*, gemalin van den grootvorst Constantijn, van eene dochter bevallen, waaraan de naam van Vera is gegeven.

— In het koningrijk Polen heeft de policie en de censuur wederom gestrenge bevelen ontvangen, om de Duitsche dagbladen met eene onverbiddelijke gestrengheid te behandelen en alle artikels, welke het Oostersche vraagstuk behandelen, door te halen. De zwartmachines van de censuur zullen dus buitengewoon veel te doen hebben. Ook moeten de Russische gezanten bij de Duitsche regeringen last ontvangen hebben, vooral naauwlettend toe te zien op de Duitsche dagbladen en bij voorkomende gevallen onverwijld hun beklag in te brengen bij de onderscheidene regeringen.

— De laatste berigten van de oevers der Zwarte Zee houden in, dat in de eerste dagen van Februarij, het ijs, dat de haven van Odessa ingesloten hield, door een sterke Z. W. wind losgeraakt en naar zee gedreven is. Het grootste gedeelte der reede is open en de in het ijs beslotene schepen kunnen nu zee kiezen.

— *De Moniteur van de vloot* berigt, dat een zeer opmerkelijk stuk, waarvan men te Odessa op 7 Febr. kennis heeft gekregen, eene meer bepaalde rigting geeft aan de denkbeelden, die men omtrent de voornemens der Russen koesterde, tijdens de vereenigde vloten de Zwarte Zee zijn ingestevend. Dat stuk bevat de instructien door de Russische admiraliteit aan den Opperbevelhebber te Sebastopol gezonden. Het begint, naar men zegt, met te herinneren, dat de zeewetten van *Peter I* nog altijd in werking en zij gegrond zijn op het ernstig en wel begrepen belang van het zeewezen, hierin bestaande, om een schat, zoo groot als die der oorlogschepen, niet te wagen aan ijdel roemsvoordeel in een ongelijk gevecht te verwerven; gevolgelijk verklaart die admiraliteit, dat de admiralen en scheepskommandanten uit hun eigen geen slag moeten leveren, indien de ter hunner beschikking staande magt niet staat in de evenredigheid van drie tot twee.

Zij voegt er nog bij, dat de slag van Sinope eene zeer verdienstelijke zaak is geweest, omdat de Russische admiraal alle middelen beraamd had om het doel te bereiken en eene nederlaag onmogelijk te maken en zij eindigt met eene omschrijving van het werkelijk doel des oorlogs, zeggende wijders, dat wanneer de Russische kommandanten zich aan die instructien houden, zij zich nimmer het misnoegen der regering op den hals zullen halen, het voorbeeld van den admiraal *Golovine* herinnerende, die in 1743, door geheel Europa als lafhartig werd uitgekreten, omdat hij met 17 schepen, de Zweedsche vloot, die er slechts 12 telde, niet durfde aantasten, doch daarover de hooge tevredenheid van zijnen souverein verwierf.

— De Russische vloot in de Oostzee verdient wel in eenige aanmerking te komen. Zij bestaat uit drie divisien, die zich in de drie havens der Finlandsche golf, Kroonstadt, Revel en Helsingors ophouden; ieder dezer divisien telt 9 linieschepen. De Engelsche dagbladen gewagen van het groote belang dat er in gelegen is, om die drie divisien te beletten zich onder de magtige batterijen van Kroonstadt te vereenigen.

Posen, 24 Febr. De ukaze, die der Israëlitische vrouwen verbiedt valsche haren te gebruiken is nog verzwaard door het verbod om eenig ander hoofdtooisel onder de mutsen of hoeden te dragen. Hunne mannen worden verantwoordelijk gesteld voor de opvolging dier ukaze en in geval van overtreding met boete en gevangenis gestraft. Onlangs zijn verscheidene dier hoofdtooisels te Kletzcewo aangehaald en de overtreders streng gestraft. Den Rabbijnen is ook gelast om geen huwelijk te bevestigen van Israëlitische vrouwen, die hunne natuurlijke haren hebben afgesneden. De jonge Rabbijnen, die daartegen handelen, zullen bij een regiment ingelijfd, en de ouden naar eene militaire strafkolonie verbannen worden.

— Het gerucht bevestigt zich, dat de uitvoer van granen uit de Zwarte Zee verboden is, met die mits echter, dat de geladen of in lading zijnde schepen, kunnen vertrekken.

Warschau, 23 Febr. De officieren, die een gedeelte moeten uitmaken van den grooten staf van prins *Paskewitsch* vertrekken van hier regtstreeks naar de Donausche Vorstendommen. Men verzekert, dat het leger, waarover die prins het opperbevel zal voeren, in de lente 150,000 man sterk zal zijn.

SPANJE.

Madrid. 22 Febr. Te Sarogossa is eene oproerige beweging onder de troepen uitgebroken, die echter dadelijk en krachtdadig is onderdrukt; het gezag heeft de overhand behouden. Sints de generaal *José de la Coucha* zich te Alminia had opgehouden, vermeende het gouvernement, van zijne handelingen te Sarogossa onderrigt, dat het uitbreken eener zoodanige beweging in die stad niet lang zou uitblijven. Gevolgelijk werden er eenige voorzorgmaatregelen genomen en bepaaldelijk gelast, dat het regiment van Cordova, onder het bevel van den brigadier *Horre*, welks getrouwheid zeer verdacht werd, naar Pampeluna zou vertrekken en wel op den 20sten dezer maand en juist op dien dag, ongeveer ten ½12 ure in den morgen, stond het regiment, de kolonel aan het hoofd, op. Het oproer brak in de kaserne uit en de opstandelingen maakten zich meester van het fort La Aljaleria, gelijk ook van de brug over de Ebro, al de burgers die dezelve overgingen aanhoudende en wapenende.

Het overige van het garnizoen heeft aan die beweging geen deel genomen. Van den middag tot den nacht maakte het regiment van Cordova aan de eene en de getrouwe troepen aan de andere zijde, zich gereed tot den strijd. In den avond begaf de brigadier *Horre*, ziende dat de stad zich niet verklaarde en een einde willende maken aan zijnen dubbelzinnigen toestand, zich met een halve compagnie naar het Seoplein, alwaar hij door een levendig vuur van het regiment grenadiers, onder het bevel van den brigadier, Markies *van Santiago*, ontvangen werd. De brigadier *Horre* werd daardoor doodelijk getroffen. Drie kogels raakten hem en zijn paard werd door veertien gewond. Weldra kwam er wanorde in de gelederen der opstandelingen en de rust werd hersteld. Het aantal dooden en gekwetsten was nog onbekend en er was geen enkele kreet ten gunste der opstandelingen opgegaan,

Het gouvernement, van al dat gebeurde onderrigt, heeft in de provincien, den staat van beleg doen afkondigen. Volgens de laatste tijdingen van Sarogossa, waren de opstandelingen uit hunne positien verjaagd en hadden zij de vlugt genomen, wordende zij door de cavalerie vervolgd.

Madrid, 25 Febr. De te Saragossa gevestigde krijgsraad heeft zich permanent verklaard. Volgens de laatste berigten waren de vlugtelingen nog niet achterhaald. Van Pampeluna en Lerida zijn troepen opgerukt om hen den doortogt af te snijden en te beletten Frankrijk te bereiken, dat echter, uithoofde der steile kloven in de Pyreneën en de ontzaggelijke hoeveelheid sneeuw die zich daar opgehoopt heeft, moeijelijk gaan zal.

— De brigadier *Horre*, wiens treurig einde te Saragossa wij hierboven mededeelden, werd in 1818 te Panama geboron, zijnde zijn vader destijds civiel en militair gouverneur dier provincie. Als wees achtergebleven, zoo benoemde *Ferdinand VII*, hem, uit aanmerking der diensten door zijn vader, die een dapper generaal was, bewezen, tot tweede luitenant. Op zijn 16de jaar trad hij in de koninklijke garde te voet met den rang van Vaandeldrager. Hij diende met zijn regiment in het leger van het Noorden, en verwierf door zijn moedig gedrag, gedurende het beleg van Bilbao, den rang van luitenant kolonel.

— Te Novelda, in de provincie Alicante, heeft men een hevigen schok van aardbeving gevoeld, personen werden op de straat nedergeworpen en vele schade is aangerigt. Men heeft op sommige andere punten der provincie ligtere schokken gevoeld.

— Men schrijft van St. Croix op Teneriffe, 28 Febr.

dat het Russische oorlogsfregat *Diane*, zich naar Brazilie begevende, last heeft gekregen om onmiddelijk naar eene der Russische havens terug te keeren.

— Het is den vlugtelingen van het regiment van Cordova mogen gelukken de Fransche grenzen, te bereiken. Zij bevinden zich thans te Pau en de Toulousische Courant van 8 Maart, deelt dien Spaanschen uitgewekenen mede, dat zij, indien zij zulks verlangen, in het vreemden legioen dienst kunnen nemen.

PORTUGAL.

Uit Portugal is weinig te melden. Er heerschte volkomen rust in het land. Men meende te weten, dat 4000 man Portugesche troepen naar de Ionische eilanden zouden worden gezonden, ter vervanging van de Britsche troepen, die van daar naar Turkije zouden vertrekken; even zoo zouden, gelijk men gemeld heeft, de Fransche troepen te Rome door Spanjaarden worden vervangen. Gedurende eenige dagen had voor den Taag een Fransch escader gekruist, hetwelk vermoedelijk van Brest naar de Middellandsche Zee was bestemd.

ITALIE.

Uit Italie is weinig of niets mede te deelen:

Een brief uit Rome van 20 Febr. bevat eenige nadere bijzonderheden omtrent de aardbeving in Romagna. Daaruit blijkt, dat het groote dorp Bastia, tusschen Assise en Foligno, geheel is vernield. Het klooster van de H. Catharina is geheel en al verwoest en de nonnen hebben zich naar het klooster van Assise moeten begeven. Het omliggende platte land vertoont niets dan de vreeselijkste verwoesting. Tot overmaat van ramp heerschte tijdens dit noodlottig voorval eene strenge koude, zoodat de bewoners in den hagchelijksten toestand verkeeren.

AMERIKA.

De berigten uit America zijn van gering getal en weinig beteekenis.

De onderneming van het glazen paleis te New-York blijkt eene mislukte speculatie geweest te zijn, men meent te weten, dat de aandeelhouders reeds 125,000 doll. verlies hebben, hetgeen eeniglijk wordt toegeschreven aan verkeerde behandeling der zaak. Zoo zegt men b. v., dat indien het gebouw op 1 Mei ware geopend geworden, in plaats van op 4 Julij, het voordeel waarschijnlijk even groot zoude zijn geweest als thans het verlies is.

Van Port-au-Prince heeft men vernomen, dat de gele koorts daar sterk heerschte, vooral aan boord der schepen.

Naar luid van berigten uit Mexico, had men briefwisseling van den graaf *de Boulbon* onderschept, die sporen behelsden van eene uitgebreide zamenzwering, om Sonora en Neder-Californie tot opstand te brengen. Gelijk men weet, ondernam de graaf eene dergelijke poging op eerstgenoemd landschap eenige maanden geleden, doch vlugtte, toen zijn aanslag mislukte, naar Californie en werd later gezegd zich aan *Santa Anna* onderworpen en van hem eene aanzienlijke betrekking bekomen te hebben. Hij schijnt met kapt. *Walker* zamen te spannen, om andermaal te trachten Sonora te revolutioneren en het landschap bij Californie te voegen.

Ingezonden Stukken.

BATAVIA, *den* 25 *April* 1854.

Aan
de Redactie van den Java-Bode.

Mijne Heeren!

Met de opname in uw blad van de volgende regelen, zullen U bijzonder verpligten

Uw bestendigen lezer,

L.

Het afgeloopen concert is zeker een der meest welgevalligen sedert jaren hier gegeven, voornamelijk toe te schrijven aan de verscheidenheid der obligaat stukken, waarvan het programma getuigt. Er is gehoord wat zoo lang te gemoet gezien werd (de Androïde) en hij heeft aan aller verwachting voldaan, zoodat men zelfs zijn laatste muzijkstuk door herhaald *bis* teruggeroepen heeft, en zeker munt dat stuk van Beriot in zijne introductie bijzonder uit door een daarin voorkomende cadence met crescenderende en diminuerende triller, die eindelijk met eene welnitgevoerde passage, rollentendo in het thema valt, welker variatiën met eene bijna menschelijk onnitvoerbare snelle staccato eindigde; — de tempo van thema en variatiën had men liefst wat minder presto gehoord, zijnde meer overeenkomende met de intentie van den componist, hetwelk volkomen getroffen was in het voorgaande door de Androïde uit de Freischutsz; — er is te bewonderen den juisten tred, dien de maker met zijne Androïde bij de uitvoering houdt; een en ander overtuigt ons dat *van Oeckelen* niet alleen werktuigkundige maar tevens een beoefend toonkunstenaar moet zijn; zijn zoon kan met regt een bekwaam pianist en meester genoemd worden; zijn spel voor piano was, in weerwil van al de moeijelijkheden der compositie eenen *Thalberg* eigen, gevoelvol, maar vooral troffen ons de heerlijke toonen van het door hem bespeelde vrijpedaal. Dit instrument is eene vinding van den vader en kan met volle regt eene aanwinst voor de musicale wereld genoemd worden, daar het nog nimmer gehoord is dat een pianist tegelijkertijd bij zijn pianospel een soloinstrument heeft bespeeld en wel met zulke eigenschappen, als wij hier mogten aantreffen. Dan vermeent men de violoncelle met zijne hooge zangrijke toonen te hooren, terwijl wij bij afwisseling die der contrabas gewaar werden, als gaande dat instrument van *f* 16 voet tot *C* 4 voet, een omvang van 40 toonen, die gedeeltelijk door een zijdelings aangebragt pedaal verkregen worden, waardoor al de aanwezige toetsen van het pedaal, 20 in getal, in octaaf gebragt worden. Eene treffende bijzonderheid van dit instrument is, dat het geluid der toonen kan blijven voortduren of plotseling ophouden, al naar willekeur van den speler, iets hetwelk het nog onvolkomene van het piano geheel wegneemt en daardoor te zamen een heerlijk effect oplevert.

Het vrijpedaal heeft de uiterlijke gedaante van eene muziekkast, die vóór, onder de piano geschoven is, met wijd uitéén liggende toetsen, welke men met de voeten bespeelt, even als zulks bij een groot kerkorgel plaats heeft, zonder gekoppeld te zijn aan het handklavier, waarom het dan ook den naam draagt van *vrij* pedaal.

Het kan niet missen, of, deze vinding in Europa bekend wordende, zal algemeen navolgers vinden; jammer maar dat de verdiensten, zooals het met diergelijke zaken veelal gaat, hem die ze verdiende geheel ontgaan. Het klavier Oboë, mede een sints eenige jaren door *van Oeckelen* uitgevonden instrument, genoot algemeenen bijval, en kan met regt een soloinstrument genoemd worden; het geluid daarvan ligt tusschen dat der Oboë en fluit, ofschoon wij lagere toonen dan die der Oboë hoorden, en het een, vooral in de laage toonen, niet alleen vreemd maar schoon effect opleverde; de concertante van Spohr. uit de opera Faust, door den Componist zelf gearrangeerd, was dan ook juist gekozen om dit instrument in zijne volle kracht te laten hooren, daar wij Crescendo en Diminuendo met alle duidelijkheid hoorden, terwijl het voor staccatro's en legato's ook volkomen geschikt schijnt.

Gaarne hadden wij bij dit alles nog de nieuwe inrigting der Androïde met Cornet-à-Pistons in werking gebragt gezien, daar het bespelen door eenen automaat van twee zóó uiteenloopende instrumenten voor den nadenkenden kunstminnaar als geheel onverklaarbaar moet voorkomen; wij hopen spoedig in de gelegenheid te worden gesteld ons verlangen dienaangaande te zien bevredigen.

Wij hebben deze opmerking nog, namelijk, dat er geen genoegzaam licht op de Androïde viel, om al de bewegingen van hoofd, mond en oogen te kunnen waarnemen; — een voetlicht ware geschikter geweest dan de te hoog hangende kroonlampen.

Over het geheel hoorden wij te veel pianospel; — jammer dat de schoone stemmen, die wij bij afwisseling mogten hooren, niet door een welbeoefend Orchest geaccompagneerd werden. Zulks geeft steeds meer luister aan de stem en verrast het publiek op eene aangename wijze; — jammer zeg ik, daar de mogelijkheid bestaat met de thans aanwezige Heeren liefhebbers en verdere toonkunstenaars, die allen, bij de uitvoering der Ouvertures op eene eervolle wijze hebben zamen gewerkt, om dit concert schitterend te doen zijn.

Het zij ons vergund deze aanmerking te maken, om, ware het mogelijk, de blaasinstrumenten, die anders zeer wel zijn, wat meer piano in te prenten; daar de strijkinstrumenten steeds in evenredigheid, in kracht veel te kort schieten, vooral de violen, die bij de uitvoering van diergelijke muziekstukken, ruim bezet dienden te wezen; dan ook eerst zal een publiek diergelijke Ouvertures leeren verstaan en hoogschatten.

Dan genoeg hiervan op dit oogenblik. Onze verdere beoordeeling willen wij uitstellen, totdat wij den Cornet-à-Pistons van den heer *van Oeckelen* gehoord zullen hebben en houden ons thans onledig met het zamenbrengen der geschiedenis zijner voortreffelijke muzicale uitvindingen, die wij mede ter geelgener ure aan de aandacht van het Indisch publiek zullen onderwerpen, indien zij ook, zoo als wij hopen, in dit blad een plaatsje mogen verwerven.

L....

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
April	27	Bremer	Pauline	F. J. Reichert	Golf van Perzie	6 Maart	Metzendorf, Wilmans en co.
»	28	Zweedsch.	Excellent.	Zechan.	Melbourn	16 »	E. Moormann en co.
»	29	Nederl. Indisch	Tartar		Cheribon		Coulster.
»	—	» »	stooms. Koningin der Nederlanden	G. R. Curtis	Samarang		Maclaine, Watson en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
April	27	Z. M.	stooms. Batavia	luit. t/z. J. W. van Bisselick	Singapore.
»	—	Nederl. Indisch	» Macasser	Chevallier	Soerabaya.
»	—	Nederlandsch	Gouv. Gen. Duymaer van Twist	E. C. Hoeksma	Samarang en Soerabaya.
»	—	»	Macasser	W. Timmermans	Tjilatjap en Rotterdam.
»	—	Nederl. Indisch	Fathool Moebarak	Hadjie Moeda	Onrust
»	28	Nederlandsch	Zorgvliet	F. H. Groot.	New-York.
»	—	»	Thetis	Poelmar	Samarang.
»	—	Engelsch.	Uncle Tom	J. Lancaster.	Singapore.
»	29	Nederlandsch	Asia	C. Abrahams	Amsterdam.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Lewe van Nijenstein *	R. H. Borchers	Hamburg	Kreglinger, Dummler en co.
»	Orion *	G. M. Berghorst		B. Kopersmit & co.
»	Java *	van Dam		»
»	Castor *	F. Lange		»
»	Anjer	F. [illegible]	Samarang en Soerabaya.	Paine, Stricker en co.
»	[illegible]	Teygeler		Tiedeman en van der Burg.
»	Johanna Maria	J. C. F. Lupcke	Manilla	van Ommeren Rueb en co.
»	Wilhelmina	van der Zweep	Rotterdam	»
»	Maria en Elise	M. van der Putte	Soerabaya.	E. Moormann & co.
»	Otto *	P. Fleas	Nederland	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Abel Tasman *	J. Hensing	Nederland	»
»	Nijverheid	E. L. Kerkstra	Manilla	Maclaine. Watson en co.
»	Ystroom	D. Steenveld		Pitcairn, Syme en co.
»	Adm. v. Kingsbergen	A. Glazener		G. Suermondt & co.
»	Koophandel	Dupain		»
»	Jeannette Cornelia	F. K. Feldman		»
»	Ceres	F. Mellema	Rotterdam	»
»	Kenan Hasselaar	O. Lindeman	Rotterdam	»
»	Stad Schiedam	F. A. Walp		»
»	Henriette *	J. van Loenen	Amsterdam	Haager en Schuurman.
»	Generaal Michiel *	H. Prosser.	Samarang	»
»	Jacoba Helena *	J. M. Pfeil	Rotterdam	»
Nederl. Indisch	Djelanie	Said Alie	Cheribon en Samarang	Coulster
Engelsch	Jacatra	F. Alton	Soerabaya	Hughan.
Fransch.	Benjamin	D. Henry	Bordeaux	Busing, Schröder en co.
Pruisch	Postdam	A. Riedel		Bahre en Kinder.
Amerikaansch	Fenelon	White	Singapore	Paine, Stricker en co.
Belgiesch.	India	J. G. Luning	Antwerpen via Soerabaya.	Maclaine, Watson en co.
Oostenrijk	Splendido	G. Vising	China	Bahre en Kinder.
Bremer	Paulina	F. J. Reichert	»	Metzendorf, Wilmans en co.
Zweedsch	Prinses Louisa	O. Jansson	Stokholm.	»
»	Excellent	Lechen	China	E. Moormann en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een*.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
April	19	Eng.	Sultana	A. Schade	Melbourne.
»	—	N. I.	Hoksing	Said Assegaf	Grissee.
»	20	»	Little Tot	Katjoong	Passoeroean.
»	—	Ned.	Mercurius	Walter.	Balie (Amp.)
»	—	N. I.	Pogoan Zijphijr	Ong Kimling	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
April	19	N. I.	Todok	To Sarie	Bawean.
»	20	»	Fathool Hair	Said Assan	Banjermass.
»	—	»	st. Ambon.	Hugenholts	Sam. v. Sum.
»	—	»	Zeelust.	Said Assegaf	»

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Resident van Son	F. C. Bauditz	Nederland	W. Cores de Vries.
»	Van der Werf	P. C. Rosier	»	Fraser Eaton en co.
»	Henriette Geertruida	P. Buys	»	Ruyl, Cramer en co.
»	Adelaar	L. A. J. Boulet	»	»
»	Zeemanshoop	D. Duinker	»	Hoekstra Gijsing en co.
Nederl. Indisch	Adenan	Hadjie Ismail	Bandjermassing	Gezagvoerder.
» »	Almansoor Sarie	Mohamat Said.	»	»
» »	Koempool Maas	Kamalodin	»	»
» »	Fatahool Hair	Mohamat Said.	»	»
» »	Kiem Sansing.	Tjoa Kow.	Balie	»
Engelsch	Fathool Wahap	Said Segaf.	»	»
Fransch.	Atrato	Varquain	Havre	Major Matzen en co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Brem. schip *Paulina:* de heeren *G. E. Gaspar en familie.— Sitchfield en kind. — J. Ameer. — C. M. Nahapet.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met Z. M. stooms. *Batavia:* de heeren *P. van Rees, echtgenoot en* 2 *bedienden. — A. M. Bousquet en* 18 *bedienden.* — Mr. *John Burd.— H. Vernede. — C. E. F. Kreglinger en 1 bediende. — P. Silver.* — 1 arabier en 2 bedienden. — Z. M. troepen en bannelingen.

Met het N. I. stooms. *Macasser:* de heeren *J. van Maanen. — P. Tiedeman. — E. Wermuth. — A. Buig. — J. P. Persyn. — C. F. Besscher.* — Mr. *J. J. Schneither. — P. W. Modderman en 3 bedienden. — M. A. Burgers. — J. Martens. — Hageman en familie.— R. W. Bezier. — Caspers. — Fluge van Aspermont en echtgenoot. — Manger. — Vos. — Boers. — van Leeuwen.* — Mevr. *van Angelbeek en kind.* — Z. M. troepen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 26 *tot en met den* 29 *April* 1854.

AANVOER.

Van Tanara per praauw Sampang gez. Indra.
180 pic. rijst. *Motman.*

Van Pekalongan per ned. ind. bark *Pasekan* gez. Tan Pikgiok.
256$^{75}/_{100}$—105$^{42}/_{100}$ en 172$^{64}/_{100}$ pic. tabak. 8 corg. java sarongs. $^{1}/_{2}$ do. do. doeken. 7 krandj. houtskoolen. *Tan Pokseen.*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Idam.
260 pic. rijst. 20 tonn. olie. 10000 ps. rotting. 4 pic. gomelastiek. *Lim Oetjie.*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Kadchot.
220 pic. rijst. 20 do. gomelastiek. *Oeij Koanko.*

Van Glasgow per Eng. schip *Jacoba* gez. Thoms Aitpn agt. Adam en co.

70 kn. garen. 106 md. aardewerk. 64 coll. machinerien. 100 vn. afget bier. 240 vt. kruid. 346 coll. manufact. *Agenten.*
50 md. aardewerk. 44 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
50 » » 44 » » *Martin Dyce en co.*
55 » » 44 » » *Burt Mijrtle en co.*
52 coll. manufact. *MacEwen en co.*
104 » » *Maclaine Watson en co.*
364 coll. 2 bund. en 36 kn. manufact. 12 vn. aarde. 6000 metzelsteenen. 7 kn. manufact. *Order.*

Van Samarang per ned. schip *Abeltasman* gez. J. Hensing agenten de Weerdt Ruyl en co.

95 pic. rotting. 1709 do. suiker. 540 do. rijst. *Agenten.*
$1231^{17}/_{100}$ pic. suiker. *Ruyl Cramer en co.*
1667 ps. koehniden. 338 do buffelhuiden. *van Eck en co.*
936 ps. koehuiden. *Fraser Eaton en co.*
2290 » » *N. H. M.*
385 pic. koffij. 29 ks. indigo. $2084^{87}/_{100}$ pic. suiker. *Kopersmit en co.*

Van China en Singapore per ned. ind. schip *Yate Liong* gez. A. de Wolff.

134 ps. zerksteenen. 58 krandj. en 6764 pakk. chin. kommetj. 16 krandj. do. papier. 182 ijzeren en 25 tonn. braad pannen. 51 bn. chin. offerpapier. 236 kn. bamb. kammen. 7 krandj. chin. roode rijst. 4 ks. do. zwartsel. 6 tonn. do. dammer. 24 kn. do. laxa. 2 krandj. gedr. vruchten. 484 pakk. papier. 42 kn. thee. 60 tonn. candijsuiker. 2 pakk. en 5 krandj. gedr. groentens. *Lim Hoa.*
1 kt. gedr. groentens. 20 do. chin. laxa. 20 pkak. offerpapier. 2 md. gedr. vruchten. 2 ks. chin. schoenen. 3 do. roodeverf. 1 do. vergulde[?]. 125 kn. thee. *Bee Jongchoone.*
2 ks. kleederen. 2 ks. verguldsel. *Sim Mei.*
10 kn. chins bamb. kammen. 4 pakk. en 9 tonn. confituren. 136 pakk. chin. papier. 8 krandj. do. boeken. 28 ks. thee. 18 do. diversen. 1 pak katjang. 200 bossen papier. 1 pak planken. *Louw Kentjang en Lie Tingkauw.*
1 kt. inh. 10 ps. gaas. 6 do. zijde. 1 jap lessenaar. *Mej. Ritter.*
4000 ps. planken. 150 pic. gedr. visch. *lad. v. Singapore. Lim Hoa.*
Van Bezoekie en Soerabaija per ned. bark *Wilhelmina* gez. J. C. v. d. Zweep agt. van Ommeren Rueb en co.
15000 pic. rijst. 75 do. rotting. *Order.*
$6133^{100}/_{122}$ pic. suiker. *Reijnst en Vinju.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Yang.

106 pic. ong. katoen. $80^{1}/_{2}$ do. gomelastiek. *Gezagv.*
67 pic. ong. katoen. 36 do. dammer. 10 do. gomelastiek. 3 do. zw. peper. 1750 ps. rottingstokken. 33 catt. was. *Mohd. Arsad.*
$23^{20}/_{100}$ pic. dammer. $10^{67}/_{100}$ do. gomelastiek. 1150 ps. rottingstokken. *Sanang Bongko.*
$6^{1}/_{2}$ pic. gomelastiek. $19^{80}/_{100}$ do. dammer. 80 catt. was. 600 ps. rottingstokken. *Mohd. Akiel.*
59 pic. ong. katoen. $81^{70}/_{100}$ do. dammer. 4 do. gomelastiek. $2^{1}/_{2}$ do zw. peper. 3 corg. boeg. sarongs. 6 cattj. was. 45 pic. dammer.
f 215 recepissen. *Intje Jamser.*
$49^{60}/_{100}$ pic. ong. katoen. $29^{1}/_{2}$ do. dammer. $4^{50}/_{100}$ do. gomelastiek. *Mas Tengie.*
7 pic. gomelastiek. 190 ps. rottingstokken. 5 do. rhinoceroshoorn. 30 ps. sp. matten. *Sa Oedien.*
48 ps. sp. matten. *f* 48 zilv. specie. *Mohd. Alie.*

Van Croe per praauw Pantjallang gez. Sie Ganie.

12 pic. gomelastiek. 80 do. dammer. *Nelsen.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Nirie.

4000 ps. aardewerk. 2000 do. eende eijeren. 20 do. katjangmatte. 5 pic. rijst. *Oeij Loa.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Moesar.

6400 ps. aardewerk. 1000 do. arensuiker. *Lim Sorging.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Saiman.

94 pic. rijst. 1 do. katjangolie. 500 ps. arensuiker. *Loa Tjopsoeij.*

Van de Lampongs per praauw Blasmangka gez. Salikam.

120 pic. gomelastiek. *Yang Asseng.*

Van Bandjermassing per ned. ind. schip *Fatahool Moebarak* gez. Hadjie Mooda.

11370 ps. maloekamatten. *Gezagv.*
637500 ℔ steenkolen. *Gouvernement.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Kabie.

6000 ps. arensuiker. 3000 do. aardewerk. 1500 do. eende eijeren *Io Tamsoetj.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Tingab.

8000 ps. arensuiker. 1600 do. aardewerk. 4 roll. zw. doek. *Tjie Ango.*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Lawe.

250 zakk. rijst. 20 tonn. olie. *Tjoa Eng.*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Maroedien.

255 pic. rijst. 3 do. krandjie. *Io Tamnio.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Sapie.

300 zakk. rijst. 15 ps. led. tonnen. *Tan Soekioe.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Boassie Moei.

100 pic. rijst. 8000 ps. arensuikor. $^{50}/_{100}$ pic. kapas. *Gezagv.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Diera.

3000 ps. aardewerk. 49 pic. rijst. 253 ps. planken. 3 do. balken. 500 do. atap. 1 pic. arenbladen. 4 do. gomelastiek. *Sie Kiesoetj.*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Goenoeng.

190 pic. rijst. *Lim Djosan.*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Kadier.

250 zakk. rijst. 5 krandj. gambier. 4 zak. krandjie. *Jap Mie.*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Konteng.

260 zakk. rijst. *Tjoe Eng.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Sangiet.

130 pic. rijst. 12 do. agar agar. 200 ps. oliekoeken. *Oeij Toon.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Mestarie.

220 pic. rijst. 5 do. karbouwvet. 4 roll. zw. doek. 300 ps. bamboe werken. *Oeij In.*

Van Bantam per praauw Kolek gez. Madassan.

50 pic. kalk. *Gezagv.*

Van Bantam per praauw Raloek gez. Sarien.

40 pic. kalk. *Gezagv.*

Van Singapore Muntok en Riouw per ned. ind. stooms. *Java* gez. G. Batten agt. Maclaine Watson en co.

2 kn. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
15 » » *Martin Dyce en co.*
20 » zeep. *Andrens.*
30 zakk. corianderzaad. *Said mocht. Jawas.*
13 pakk. manufact. 3 kn. boeken. 2 do. ruwe zijde. 2 bn. manufact.
1 md. [illegible] zijde goederen. *Siad moht. Bafadiel.*
10 kn. was. 1 do. zijde. 70 zakk. zaad. 4 kn. ruwe zijde. 6 do. manufact. 2 bn. sleatieven. 36 md. was. *Said aloei Satrie.*
7 md. visch. *Hanklian.*
1 kt. schildpad. *Hunter Houghton en co.*
7 bn. papier. 28 do. [illegible]
150 vn. gezt. spek. 24 do. gedr. visch. *Lim Hoa.*
3 kn. zijde. *Said hossein Alkaf.* 30 do. visch. *John Pryce en co.*
1 pak manufact. 3 [illegible] kuiten. *Said acht. alie Atemimie.*
200 vs. verf. 5 bn. [illegible] 5 do. zaad. 6 ks. sago. *Tan Tiangliat.*
30 pic. was. 1 kt. boomen. $^{50}/_{100}$ pic. was. *Order.*

Van de Lampongs per praauw Maijang gez. Intje Djoeniet.

120 pic. zw. en 23 do. witte dammar. *Gezagv.*

11 pic. witte dammer. 7 boss. rotting. *Moerziet.*
27 » » » 2 do. gomelastiek. 66 boss. rotting. 770 ps. rottingstokken. 2 do. renosterhoorn. *Intje Mohamad.*

Van de Lampongs per praauw Maijang gez. Mapie.

30 pic. gomelastiek. *gezagv.*

Van Singapore per Zw. schip *Princessian Louisa* gez. O. Jansen. agt. Metzendorff Wilmans en co.

104 bladen tin. 207 zakken cutch. 52 kn. soija. 89 pakk. thee. 75 kn. cassia. 250 zakk. zw. peper. 4 do. gutta percha. 3 kn. noten muscaat. 2 do. foelie. 27 ps. ebbenhout. 35 ks. cassia. 30 balen gambier. 1500 ps. buffelhoorn. 1 pak sigaren. *lad. bestemd voor Europa.*
$338^{65}/_{100}$ pic. gutta percha. 1 pak divers. *de Weerdt Ruyl en co.*
$156^{86}/_{100}$ pic. corianderzaad. 4 kn. zeep. 10 bn. huiden. $29^{25}/_{100}$ pic. poetjoek. *J. Arathoon.*
31 ps. hout. *Hunter Houghton en co.*
94 boss. touw. $38^{76}/_{100}$ pic. corianderzaad. *Joakim.*
1288 planken. *Said aloei Satrie.*

Van Singapore per Eng. stoomb. *Madras* gez. W. Parsett agent. Maclaine Watson en co.

50 ks. specie. 50 do. opium. N. H. M.
4 » » *Bahre en Kinder.*
1 » zilver. *Order.*

Van Padang en Bencoelen per ned. ind. stooms. *Macasser* gez. Schippers agt. Kopersmit en co.

f 6700 recepissen. *Said Oemar Hendoean.*
f 4400 » 4 thail stofgoud. *Said hossin Alkaf.*
f 2500 » *Said sech Atjdroes.*
153 pic. rijst. 360 do. rotting. *B. Kopersmit en co.*
$28^{50}/_{100}$ pic. gomelastiek. $4^{1}/_{2}$ do. was. 6 do. foelie. 61 do. wit dammer. $39^{21}/_{100}$ do. notenmuscaat. *Hunter Houghton en co.*
$39^{1}/_{2}$ pic. gomelastiek. $^{65}/_{100}$ do. was. 3 do. notenmuscaat. $1^{1}/_{2}$ do. foelie. *abd. Kaoen.*
$28^{65}/_{100}$ do. gomelastiek. $2^{93}/_{100}$ do. was. $40^{88}/_{100}$ do. dammer. *Sech Nazar Atemimi.*
$6^{88}/_{100}$ pic. notenmuscaat. $2^{30}/_{100}$ do. foelie. $39^{80}/_{100}$ do. gomelastiek. *Maclaine Watson en co.*

Van Palembang per ned. ind. bark *Djelanie* gez. said moht. Alie.

2000 pic. ong. katoen, 277 do. gomelastiek. $12^{73}/_{100}$ do. was. 188 dammer. *N. H. M.*
$^{1}/_{10}$ pic. oliphantstanden. $21^{40}/_{100}$ do. dammer. 20 ps. planken. 1000 do. sp. matten. *gezagv.*
4 pic. draken bloed. $17^{1}/_{2}$ corg. houtwerk. $1^{1}/_{20}$ do. bamboes toedoengs. 20000 ps. kroepoek. 1 pic. ghie. *moht. Baselman.*
4900 st. zeilgaren. *Sech moht. SoE.*

Van de Lampongs per praauw Maijang gez. Djoema.

25 pic. gomelastiek. *gezagv.*

Van Amsterdam per ned. schip *Stad Schiedam* gez. T. Wulp agent. *G. Suermondt en co.*

13 kn. bladkoper. 4 vs. spijkers. 30 do. specie. 1 paket juweelen. 109103 kilos steenkolen. 180 p. oliphantstanden. 244 do. lalliat. hout. 35 ks. genever. 50 vn. messen. 1 baal katoenzaad. 2 kn. monsters. 1311 coll. manufact. 162 do. goud goederen. 424 bn. goenie zakken. N. H. M.
12 coll. brandspuiten. 1 kt. papier. *Gouvernement.*
2 ks. manufact. 5 do. suikerwerk. 50 vs. boter en 25 ks. kaas. *Order.*

Van Tanara per praauw Sampang gez. Kadier.

15000 ps. led. zakken. 18 pic. rijst. 6 gantangs. wiedjen. 100 ps. wareng. *Lim Gum.*

UITVOER.

Naar Samarang per ned. schip *Ellen* gez. J. C. Lebert agt. John Pryce en co.

2 kn. witte cambric. 1 kt. linnen. *Martin Dijce en co.*
40 vs. crepé kruid. *Hunter Houghton en co.*
1 kt. kaas. 24 vn. teer. *Agenten.*
1 kt. eau de cologne. 1 oxh. rozijnazijn. uit het entrep. *Haager en Schuurman.*
50 kn. ruwe katoenen. *N. H. M.*
7 kn. gedr. katoen. 2 do. bedde tijp. 2 do. cotonetten. *E. Moormann en co.*
3 vs. vogelzaad en vruchten. *van Ommeren Rueb en co.*
247 keld. genever. *G. Suermondt en co.*

Naar Japan via Soerabaija per ned. schip *Sara Lijdia* gez. B. van der Tak agt. Reijnst en Vinju.

30 kn. calicots. 50 vn. bier. 8 kn. papier. 1 do. katoen. 2 do. vuur wapenen. 3 kn. en 4 vs. diverse provis. $18^{1}/_{4}$ ankers zuurkool snij boonen en andijvie. 13 kn. rolpens. 1 md. saucijsen. 4 ps. ossenribben. 12 do. gerookt vleesch. 1 kt. saucijs de bologne. 12 ks. likeur. 5 do. banket. 50 do. wijn. $18^{1}/_{4}$ do. gedisteleerd. $12^{1}/_{4}$ do. ansjovisch. 1 do. kokt. 1 do. tapijtgoed. $^{1}/_{4}$ do. wijn monsters. 16 md. wijn. 50 do. min. water. 100 ps. hammen. 1 ton stokvisch. 1 kt. tapijtgoed. *Tiedeman en van der Burg.*
40 kn. katoen manufact. 30 do. bladkoper. 3 vn. kopere spijkers. 5 kn. kat. manufact. *Adam en co.*
50 pakk. gekep. kat. manufact. *Granpré Moliere en co.*
1 kt. goudsche kazen. 10 vn. bier. 40 ps. hammen. 1 kt. saucijs de bologne. 3 st. rookvleesch. 1 kt. diversen. 40 vs. haring. 1 kt. ansjovis en paling. *J. N. Dreesche.*
4 kn. ijzere stoommachine. *Botjer.*
100 vs. boter. 25 ps. hammen. 1 kt. tapijten. *Deelman.*
1 billard en toebehooren. 1 kt. zilverwerk. 1 do. 3 paardentuigen. *Fraser Eaton en co.*
7 tross. touwwerk. 1 kt. goude epauletten zilv. dragons. *Duyshart.*
2 kn. 1 d. aibank 1 kt. chemcialien. *Couwenberg.*
4 kn. roodewijn. 1 do. madera. 1 do. wijnazijn. *Besier.*
1 pak staal. 1 vt. ijzerwaren. *van Eck en co.*
4 ks. wijn. 2 daguerreot portretten. *Major Matzen en co.*
2 kn. koopmanschapp. 1 kt. 1 monument. 1 do. ijzere hekwerk. 3 kn. 2 hekvakken. 4 do. 4 palen. 49 blikk. hardsteen. *Order.*
1 guitaar. *de Waal.*
1 kt. bessensap. *Vreede.*
30 vs. rolpens. 15 ossenribben. 2 md. saucijs. *v. d. Zwaan.*
500 ijzere suikervormen. 14000 metzelsteenen. 4000 vuurvastesteenen 3 vn. kalk. 195625 ned. ℔ steenkolen. *Agenten.*

Naar Samarang per praauw Tjemplong gez. Dollak.

100 pic. kapas. *Gezagv.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Doelassier.

$5^{1}/_{2}$ corg. java tabak. 1 kt. eur. chitsen. 1 pak 10 ps. eur. wit katoen. $^{1}/_{2}$ corg. wollen dekens. $^{1}/_{2}$ do. eur. chitsen. 25 ps. staven pannen. 5 krandj. suiker. 30 pak. chin. tabak. 3 doz. inkt. 4 ks. zeep. 3 do. chin. laxa. 1 zak do. medicijn. 1 st. benzoin. 3 kn. thee. 1 zak kramerijen. 10 ps. blikk. lantaarns. 300 do. led. zakken. *f* 1000 papiergeld. *Jap Os.*

Naar de Lampongs per Inl. schoener *Fatahool Karieb* gez. Ketiek.

1 pic. java koperwerk. 18 katjes do. gong. 3 corg. do. kat. franjes. 3 do. kl. matjes. 100 ps. aarde gorgeletten. 2 do. led. kisten, 650 do. zilv. sp. matten. 30 do. inl. franjes. 20 do. java batik. kleedj. 20 do. do. do. sarongs. 10 do. do. do. kleedjes. 14 do. do. slendangs. 40 katjes do. koperdraad. $1^{50}/_{100}$ pic. do. koperwerk. 5 corg do. paijongs. 15 do. do. spiegels. 22 krandj. do. tabak. 30 katjes do. koperwerk. 1 corg. boeg. kat. sarongs. $3^{1}/_{20}$ do. java led. kisten. 80 ps. do. paijongs. 2 corg. do. kletek. 1 do. do. raspels. $1^{80}/_{100}$ pic. do. koperwerk. 20 ps. inl. kleedjes. *Gezagv. aan boord gebleven lad. van Samarang.*

Naar Bawean per praauw Tjemplong gez. Pasabeeratie.

4 pakk. eur. rood kat. garen. 1 ps. madapoll. 3 do. ong. katoen. 3 do. chitsen. 2 do. gew. katoen. 22 do. zw. do. 32 do. bat. slendangs. 43 do. do. doeken. 3 do. inl. bruiddoos. *f* 200 papiergeld. *f* 1660 kopergeld. *Gezagv.*

Naar Bantam per praauw Pantjallang gez. Indjeng.

f 1800 papiergeld. *Gezagv.*

Naar Bantam per praauw Pantjallang gez. Achmat.

10 boss. rotting. 1 pic. ong. katoen. 1 do. boombast. 1 zadel. *f* 700 recepissen. *Gezagv.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Banie.

100000 ps. gez. kemboong. 21 pic. java tabak. 4 do. gambier. 4 do inl. medicijn. 2 ks. zeep. 20 do. led. tonnen 650 do. chin. kommen en borden. 1 kt. thee. 1 riem holl. papier. 13 pakken chin. offer do. *Tio Auw.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Alwan.

68 pic. java tabak. 4 kn. chin. ruwe zijde. 12 doz. waterglasen. 4 kn. thee. 200 ps. led. zakken. *Toesaban.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Sadil.

40 pic. java tabak. 5 ps. eur. kat. parapluien. 8 do. chin. papieren paijongs. 100 do. led. zakken. *Oeij Tianseng.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Sangiet.

200 pic. gezt. kemboong. 1 kt. kleederen. *Io Tamsoetj.*

Naar Tanara per praauw Sampang gez. Kawar.

1 vt. teer. 1 do pik. 270 ps. led. zakken. 100 do. klappers. *Jatting*

Naar Tjiringien per praauw Sampang gez. Djaka.

28 pic. java tabak. 2 do. suiker. 200 ps. led. zakken. *Tjoa Tjong.*

Naar Nederland per ned. schip *Maria Catharina* gez. K. Poel, agt. Kopersmit en co.

75 pic. rotting. 250 do. tin. $6024^{13}/_{100}$ do. suiker. 1500 do. koffij. *N. H. M.*
5 vn. boter. 3 do. boonen en erwten. uit entrep. *Agenten.*
1 » brood. 20 » boter. uit entrep. *Radijs.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Waalstroom* gez. J. O. Wynmalen. agt. Tiedeman en van der Burg.

250 pic. tin. $5481^{06}/_{100}$ do. koffij. $799^{882}/_{100}$ do. notenmuskaat. 60 do rotting. *N. H. M.*
25 ks. rame' vlas. 1 do. boekwerken. *Gouvernement.*

Naar Whampoa per Hamb. schip *Elisabeth Roos.* gez. J. Meijer agt. Metzendorff Wilmans en co.

250 tobben en 200 ks. staal 110 pic. spijkerijzer. 3 vn. vleesch. 1 do. spek. 2 do. erwten. uit entrep. *Agenten.*
838 ks. staal. uit entrep. (11 legg. arak.) 82 kn. wapenen. 17 do. meubelen. 1 bl. manufact. *Busing Schröder en co.*
124 pakk. en 1 kt. matten. 3 pic. kalk. 2 kn. en 7 do. zw. vogelnestjes. *Ko Sian.*
2 vn. spek. uit entrep. *Plump.*
68 vs. en 50 ks. java brandie. 10 do. do. bitter. *Goring.*
1 kt. vogelnestjes. *The Asam.*
6 pakk. matten. 8 tonn. gebroken glas. *Tiong Ange.*
100 keld. genever. *v. Ommeren Rueb en co.*
300 ps. zilv. sp. matten. *Liong Kimsan.*
70 » » » » *Lie Tjienghian.*
95 » » » » *Wong Atjauw.*
280 » » » » *Lim Atoie.*
350 » » » » *Lie Asiong.*
700 » » » » *Me Asioe.*
260 » » » » *Lie Aliock.*
250 » » » » *Tjoe Asie.*
230 » » » » *Lie Ang.*
560 » » » » *Loa Jingseng.*
560 » » » » *Loa Djoeing.*
1609 » » » » 90 do. goud zilv. 20 do. zilveren gulden. *Woen Foetjong.*
10 ks. en 10 pakk. bant. matten. 1 kt. dendeng. *Kan Kengtiong.*
20 krandj. zwam. 2 kt. schilddpad. $6^{1}/_{2}$ p. kapoelaga. 3 do. renosterhoorn. 1 kt. matten. 2 ps. olijphanstanden. *Io. Tjong.*
12 ps. bant. matten. 4 do. bat. zw. katoen. *Oeij Sianhian.*
450 ps. zilver sp. matten. *Njo Tengtjoe.*
$5^{80}/_{100}$ pic. kalk. 3 ks. en 1 zak vogelnestjes $4^{25}/_{100}$ pic. notenmuscaat. *Jap Tenga.*
150 pic. rotting. uit enterep. *Waite Stres en co.*

Naar Bawean per praauw Maijang gez. Pamoentaka.

5 pic. dammer. 45 ps. houtwerk. 1 do. eur. chitsen. 1 do. do. gev. katoen. 8 do. batik slendangs. 1 do. idem. kleedjes. 7 do. idem doeken. 3 ellen laken. 20 flesschen eur. chitsen. 1 do. ong. katoen. 2 pak rood kat. garen. 1 riem holl. papier. *f* 1500 kopergeld. *Gezagv.*
f 900 papiergeld. *aan boord gebl. lod. v. de Lampongs.*

Naar Tjiringien per praauw Pantjallang gez. Aspan.

f 2000 kopergeld. 1 stel. inl. bruidmeubels. $2^{25}/_{100}$ pic. suiker. *Gez.*

Naar Cheribon per praauw Sampang gez. Jan.

28000 gezt. kemboong. 1 bl. eur. rood kat. garen. $1^{1}/_{2}$ corg. batv. batik sarongs slendangs. 1 do. houte siriedoozen. 10 vs. boter. *Tjoa Eng.*

Naar Cheribon per praauw Tjemplong gez. Aboe.

130 pic. kapas. *Gezagv.*

Naar Anjer per praauw Schuit gez. Sadiek.

32 keld. genever. 17 kn. roodewijn. 4 krandj. holl. bier. 2 hamm. 3 doz. wijnglasen. 1 krandj. bitter. 1 vs. boter. 7 pic. batv. arak 4 kn. thee. 15 krandj. suiker. 20 do. aardappelen. 2 ks. zeep. 1 ps. eur. behangsellingen. 20 pak. chin. medicijn. 1 pr. vrouwen muilen. 1 kt. gereedschappen. 4 ps. led. tonnen. 11 ps. eur. wit katoen. 13 do. batv. batik slendangs. 7 do. eur. wolle dekens. 5 batv. zwt. katoen. 3 do. eur. ginghams. 6 ps. zijde slendangs. 5 do. houte bintang. 1 kt. div. kramerijen. 1 do. chin. offer papier. 10 pak. do. offerwierook. 2 krandj. wijn. 1 kt. kleederen. *Yong Asseng.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Kinsien.

$53^{1}/_{2}$ pic. java tabak. 10 do. gambier. 1 bl. eur. rood kat. garen. *Oeij Toon.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Riewan.

28 pic. java tabak. 2 do. gambier. 100 ps. chin. aardew. *Oeij King*

Naar Tagal per praauw Sampang gez. Kalman.

4 ps. java sarongs. 1 do. chitsen. *Karsiah.*

Naar Soerabaija per ned. ind. bark. *Fathool Rachman* gez. Sech said Asegaf.

30 led. waterlegg. *H. E. Lavert.*
10 kn. kramerijen. 10 do. monsters. *Metzendorff Wilmans en co.*
75 ks. kaas. 1 centrifuge. 1 blikkendoos epauletten. *van Ommeren Rueb en co.*
54 keld. genever. 1 ks. rum. 2 pak. man. sigaren. 2 vs. boter. *van den Biesen en Zoon.*
3 md. eetservies. 1 kt. meel. 24 blikke provis en 20 dos. gordijn, knoopen. 2 pakk. graslinnen. 1 kt. eau de cologne. 10 vn. holl. bier. 20 vs. haring. 15 kazen. *Van Rist en Ter Gouw.*
5 md. aardewerk. 200 zakk. tarwe. 25 kn. spiegels. *Arathoon.*
98 kn. rhijnwijn. *Pandel en Stiehaus.*
10 kn. sauteru. 2 do. monster. 1 do. div. do. wijn. *Meijer.*
2 kanons. 6 kn. oorlogs goederen. 10 ps. aambeelden. 1 kt. hamers geelkoperdraad. platte ronde en drickante vijlen. 10 kn. 5 vn. div. genie goederen. 4 kn. genees middelen. 1 do. mil. goederen. 60 kribben. 1 zak pennen en spijkers. 31 fusten gezt. vleesch. 79 vn. boter. $10^{1}/_{2}$ pijp. azijn. 150 keld. genever. 298 vn. meel. 9 fusten vleesch. 29 vn. meel. 7 do. boter. $5^{1}/_{2}$ pijp. azijn. 18 kn. tineriffe wijn. 6 do. portwijn. 8 vn. meel. 4 do. gezt. vleesch. 23 do. boter. 8 kn. tineriffe wijn. $3^{1}/_{2}$ pijp. azijn. 2 pakken. balanzen. *Gouvernement.*
1 kt. eau de cologne. 2 kn. batv. batik sarongs. *Haager en Schuurman.*
3 kn. div. katoen. 2 do. brocades. *E. Moormann en co.*
500 keld. arak. *Han Tjengsan.*
120 vs. crepé kruid. *Adam en co.*
1 kt. roozenwater. 1 pr. stolpen. 5 doz. bierglasen. 9 do. eur. kopj. 1 stel. theeservies. 1 stolp. 2 doz. siropen. *Couleter.*
2 kn. manufact. 1 bn. do. 50 keld. genever. uit entrop. 2 kn. kramerijen. 1 do. boeken. 20 vs. boter. 23 kn. gedr. katoen. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 kn. kramerijen. 2 pak ijzerwerk. 1 kt. blikwerk. (1 do. bessensap. uit entrep. *Charande.*
19 kn. madapoll. *Sech salim Oemar.*
f 4000 zilv. specie. *Said sech Asegaf.*
1300 ps. » sp. matten. *Said sech bin aloei Asegaf.*

Naar Cheribon per ned. ind. bark *Yoeserim* gez. Sech abdul Kadier Baradja.

369 ps. ong. katoen. $17^{6}/_{100}$ pic. witte dammer. $6^{1}/_{2}$ do. benzoin. $1^{1}/_{2}$ corg. Pal. zijde slendangs. $36^{6}/_{100}$ pic. gambier. *Said aloewi bin acht. Alkaf.*
1 kt. kopere gewigten. 4 do. mil. goederen, *Gouvernement.*

Naar Samarang per ned. stoomb. *Koningin der Nederlanden* gezagv. Curtis.

3 kn. eur. mousselinnen. 2 do. do. wit katoen. 1 do. do. gekeperd do. $1\frac{1}{2}$ corg. broekengoed. 3 pic. oud koper. 4 kn. eur. pijpen. 1 ton gezt. gandaria. 1 pak batv. lamppitten. 1 krandj chin. medicijn. 1 kopere klok. *Thio Poeij.*
3 bn. 7 kn. sherting. *Burt Mijrtle en co.*
200 ks. zeep. 20 do. chocolade. 1 kt. kantoorbehoeften. 1 do. machinerien. *Maclaine Watson en co.*
1 kt. eau de cologne 1 kt. parfumerien. *L. Campredon.*
2 bn. en kn. kat. goederen. 1 do. doeken. 2 do. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
20 kn. longcloths. 2 do. mousselinen. 1 rol wolgoed. 50 gros potlooden. 1 kt. mousselinen. 2 kn. longcloths. 1 do. chitsen. *Tjie Joekie.*
1 kt. puinsteen. 1 do. blanco boeken. 1 rok. *v. d. Biesen en Zoon.*
6 kn. provisien en dranken. 2 do. diversen. 3 vs. groentens. 1 kt. passementwerk. 1 do. tabak. *B. Kopersmit en co.*
5 kn. vrucht. op water. 5 do. do. op brandewijn. 8 do. zuren. 1 pruimen. 3 do. olijven. 2 do. copertjes. 1 do. amandelen. 1 do. sardijntjes. 1 do. petitpoids. 1 do. rozijnen en chocolade. 1 do. provis. en blik. 1 pak modewaren. 1 kt. zijde stoffen. *E. Bedier*
10 kn. madapoll. *Pitcairn Sijme en co.*
5 kn. eur. doeken. 3 do. batv. bl. katoen. 3 do. eur. cambrics. 5 pakk. koperwerk. *Sech aboebukar bin alie Asbie.*
1 pakj. juweelen. *N. H. M.*
18 kn. 144 fl. banket en gedr. vruchten. 20 kn. siropen. *Laugier en Esmiel.*
32 kn. porcelein. 12 do. brandewijn. 1 do. parfumerien. 30 do. port wijn. 1 pak oliphantstanden. *J. de Viennee.*
1 kt. regaal uit het reg. pakhuis. *van Slooten Morgan en co.*

Naar Soerabaija en Sumanap per ned. ind. schip. *Jalloel Wadoet* gez. Sech Oemar Fagie.

70 pic. rotting. 1 do. benzoin. *S. a. b. c. Fagie.*
1 suiker molen en toebehoorn. 36 collies. *Martin Dyce en co.*
4 kn. manufact. (4 bn. do. uit entrep.) 1 kt. slendangs. 5 do. gedr. katoen. *Pitcairn Syme en co.*
30 kn. madapoll. 20 md. aardewerk. *Sech Jawas.*
4 bn. eur. gedr. katoen. *Sech awal Jawas.*
5 kn. madapoll. 1 kt. 75 ps. eur. chitsen. 9 roll. chin. zijde. 20 pak. eur. kat. garen. 1 ps. do. wit katoen. 1 doz. pennemessen. 1 kt. 61 corg. batv. batik soga doeken. 12 doz. eur. doeken. 6 ps. batv. batik sarongs. 16 do. eur. ginghams. 1 kt. 22 corg. bat. batik soga doeken. 10 pak. eur. kat. garen. 1 kt. 85 ps. eur. chits. 16 doz. do. doeken. 9 pak. do. kopere knoopen. 1 corg. do. lange kleedjes. 2 do. do. sarongs. 5 ps. do. ginghams. 8 do. chin. zijde slendangs. 2 do. eur. wollen dekens. 3 corgs. batv. gedr. katoen sarongs. 6 doz. eur. hangsloten. 400 ps. do. naalden. $\frac{1}{2}$ corg. sam. sarongs. 3 kn. eur. kat. garen. 2 pakk. was. 1350 ps. inl. toedoengs. *Sech Nazar Temini.*

Naar Cheribon per ned. ind. schoener *Batavia* gez. Giam Liansoeij.

f 1400 zilv. specie. 12 ps. goud sp. matten. 20 do. do. tientj. *Oeij Tjanseng.*
5 bn. eur. kat. garen. 5 do. koperwerk. 8 pic. chin. gadoong. 1 do do. droege kanbie. 1 beadie. 2 hammen. 1 kt. eur. hangsloten. 1 do. do. speelgoed. 16 ps. chin. zijdegoed. 3 doz. eur. penneness. 12 pr. batv. gebord muilen. 1 kt. 20 katj. thee. 10 ps. chin. thee potjes. 22 pak do. speelkaarten. *Tan Tjonseng.*
57 ps. led. legg. 4 do. tuinstoelen. 1 kt. kleedingstukken. 1 do. provisien. 1 do. tapijtwerk. 2 vs. boter. 1 blik hoeden. *Martin Dyce en co.*
2 vs. spijkers. 1 ham. 1 vs. boter. 10 keld. genever. 1 kt. tjintjan. 2 kn. 103 ps. chitsen. 20 do. shertings. 40 do. kain pandjangs. *Busing Schröder en co.*
4 knapen. 1 kt. diverse goederen. *F. C. Abrahams.*
7 kn. madapoll. $4\frac{1}{2}$ pic. was. *Tan Hokto.*
73 ps. goude sp. matten. *Sech salim bin Soenkar.*
5 kn. wijn. *Willem.*
f 520 zilv. specie. 2 kn. eur. rood katoen. 3 do. do. chitsen. 3 do do. naaigaren. 4 do. 75 ps. eur. chitsen. 29 do. do. ginghams. 4 do. chin. zijde goederen. 80 doz. eur. sigaren kokers. 41 pakken holl. papier. [illegible] 30 doz. do. doeken. 10 ps. do. gekep. katoen. 1 corg. lange kleedjes. 20 ps. do. ginghams. 3 bn. kat. garen. 1 kt. 50 doz. chin. spiegeltjes. 30 do. eur. doeken. 11 corg. do. lange kleedjes. 1 st do. chitsen. 1 do. do. gekep. katoen. 1 kt. do. mousseline. 1 do. do. katjie linnen. 1 bl. do. blaauw katoen. 10 kn. madapollams. *Said racht. Habassij.*
5 kn. 250 ps. chitsen. 6 corg. batv. batik doeken. 8 do. europ. sarongs. 13 ps. chin. zijde goederen. 2 corg. eur. mousseline. 1 do. batv. batik lange kleedjes. 20 ps. eur. wit katoen. 32 do. do. rood do. 65 pakk. holl. papier en kramerijen. 1 kt. naaigaren. 1 do. chin. kinder speelgoed. 3 do. madapoll. 8 ps. rotte kruid. 1 do. geel oker. 6 vn. holl. azijn. 1 pak eur. spiegeltjes. 4 corg. batv. schrijfkistjes. 1 kt. 20 ps. eur. rood katoen. 35 do. do. chitsen. 8 do. chin. zijde. 1 bl. madr. chitsen. 7 kn. 14 corg. eur. mousseline. 52 ps. do. chitsen. 10 do. do. wit katoen. 4 cog. do. slendangs. 20 pakk holl. papier. 15 doz. eur. doeken. 4 ps. do. everlast. 2 roll. chin. zijde. 320 pakk. kat. naaigaren. 44 doz. chin. spiegeltjes. $1\frac{1}{2}$ corg. eur. woll. deken. en eenige kramerijen. *Sech mokt. Arfan.*
25 keld. genever. 8 coll. 1 kt. div. provis. en dranken. 1 vt. wijn. 1 do. bier. 4 kn. diversen. 1 zak koffij. *van den Broek en co.*
1 vs. boter. 1 md. soija. 1 zak koffij. 1 rijtuig. 4 knapen. 3 kn. lampen. 12 stoelen. *John Pryce en co.*
10 kn. madapoll. 3 do. eur. cambrics. 1 do. holl. papier. 2 do. eur. chitsen. 1 do. do. doeken. 1 do. do. chitsen. 1 kt. 100 ps. eur. cambrics. 26 do. do. ong. katoen. 1 pak 6 ps. eur. drills 10 do. do. ginghams. 1 bl. wit katoen. 2 kn. eur. cambrics. 1 do. do. kat. naaigaren. 4 do. do. ong. katoen. 2 bn. do. kat. garen. 1 vt. spijkers. 2 kn. 100 ps. mousseline. 13 ps. chin. linnen. 100 do. eur. 20 do. do. drills. 28 corg. do. slendangs. 40 doz. do. doeken 25 ps. do. wit katoen. *Sech acht bin abeol bin Soenkar.*
1 kt. eur. chitsen. 1 do. do. slendangs. 1 do. 40 ps. eur. wit kat. 20 corg. slendangs. 1 bl. rood kat. garen. 1 kt. wit katoen. 4 kn.
2 bn. kat. garen. 1 kt. mousseline. 1 bl. ong. katoen. 1 kt. bladkoper. 2 kn. ong. gekep. katoen. 1 do. batv. sarongs. 1 do. 20 corg. lange kleedjes. 10 do. batv. batik katoen. 1 kt. do. do kleedjes. 1 do. $5\frac{1}{2}$ corg. batv. zw. katoen. 14 do. do. lange kleedjes. *Lim Hoa.*
2 banken. 12 stoelen. 3 tafels. 6 corg. bl. katoen. 5 do. slendangs. 3 do. sarongs. 1 kt. medicijn, 1 do. provis. *D. N. Betjs.*
30 kn. meel. 10 kn. madapoll. *Lea Engsom.*
10 bn. wit garen. 2 kn. eur. chitsen. 1 bl. gedr. slendang. 1 kt. koper siriedoosjes. 10 vs. boter. *Sech Jawas.*

Naar Indramaijoe per praauw Sampang gez. Kalim.

3 kn. eur. wit katoen. 1 do. gedr. batv. kleedjes. 2 kn. 54 ps. eur. 47 pak. do. kat. garen. 2 corg. do. lange kleedjes. 1 rol chin. $11\frac{1}{2}$ pic. was. 95 zakk. kapas. 1 pak chin. medicijn. *Lim Djiekim.*

Naar Tjiringien per praauw Sampang gez. Asan.

$46\frac{1}{2}$ pic. java tabak. 4 kn. thee. 27 doz. eur. aardewerk. 1000 ps. chin. do. 35 do. stale pannen. 10 pak. eur. kat. naaigaren. 20 ps chin. papiere paijongs. 4 krandj. suiker. 20 ps. led. tonnen. 180 do. do. zakken. *Tjoa Oeij.*

Naar Tjiringien per praauw Sampang gez. Narie.

12 pic. gambier. 20 do. tabak. 6 kn. thee. 80 ps. chin. pap. paijongs 1 doz. eur. kat. parapluien. 1 kt. divers. kramerijen. 3 zakk. inl. medicijn. 2 krandj. eur. glaswerk. 4000 ps. chin. aardewerk. 50 doz. eur. do. 1 krandj. chin. do. 1 corg. blikke siriedoozen. 10 pak chin laxa. $\frac{1}{2}$ pic. benzoin. 5 ks. zeep. 500 ps. led. zakken. 20 do. do. tonnen. *Kauw Soeij.*

Naar Londen per Eng. schip *Richard Thornton* gez. Dallas. agenten Martin Dijce en co.

200 pic. sapanhout. 2325 do. rijst. 146 do. buffelhuidenstukjes. 97 do. rotting. 20 do. notenmuscaat. 9 do. foelie. 11 do. hoornen. 3448 do. suiker. 32 ps. buffelhuiden. 500 fl. kaijoe poetieolie. *Agt.*
1075 fl. indigo. *Morgan Melbourn en co.*
60 pic. klapper olie. *Adam en co.*
13 pic. smeer. *Hunter Houghton en co.*
1 kt. jap. lakwerk. 1 do. sp. peper. 2 do. gember. 2 do. man. sigaren. *Vernede.*

Naar New-York via Padang per ned. schip *Zorgvliet* gez. T. H. Groote agt. Hunter Houghton en co.

38 pic. rotting. 445 do. gomelastiek. 205 do. gom dammer. 5 do. notenmuscaat. 3 do. foelie. *de Weerdt Ruyl en co.*

Naar Soerabaija per ned. ind. schoener *Anna Johanna* gez. Valburg.

80 md. aardewerk. alhier ter reede overgescheept van het ned. schip Zorgvliet. *Hunter Houghton en co.*
5 kn. adr. rood doeken. (49 do. kat. garen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
5 kn. adr. rood katoen uit entrep. *Mc. Ewen en co.*
7 kn. manufact. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*
6 » lijnwaden. » » *Anderson Tolson en co.*
1 » manufact. 10 do. gedr. katoen. uit entrep. *Adam en co.*
15 vn. azijn. 63 kn. siropen. 10 do. likeur. 15 do. cognac. 5 do. bitter. 5 do. punch. *Goring.*
3 kn. gedr. katoen. 1 do. gew. do. *E. Moormann en co.*

Naar Cheribon per praauw Sampang gez. Moekia.

220000 gezt. kemboong. 2 pic. zw. peper. *Oeij Toon.*

Naar Tanara per praauw Sampang gez. Kattam.

1 ton klapperolie. 1 martevaan. 190 ps. led. zakken. *Motman.*

Naar Tanara per praauw Sampang gez. Said.

1 pak 6 ps. eur. wit katoen. 16 do. do. chitsen. 2 do. do. rood katoen. 4 doz. do. slendangs. 3 ps. do. ginghams, 4 corg. batv. gedr. bat. doeken. $13\frac{1}{2}$ do. do. batik do. $2\frac{1}{2}$ do. do. zw. katoen. 2 ps eur. do. gekep. do. 1 zak div. kramerijen. 1 riem holl. papier. 2 bn. eur. kat. garen. 7 ks. zeep. 3 zakk. wilde noten. *Ang Hoeij.*

Naar Anjer per praauw Schuit gez. Zimboon.

10 pic. suiker. 5 kn. thee. 10 keld. genever. 2 kn. madera. 6 do. zeep. $1\frac{1}{2}$ corg. sam. stroomatten. 5 riem holl. papier. 40 ps. planken. 4 krandj. kramerijen. *f* 1600 zilv. specie. *f* 300 papiergeld. *Tan Apauw.*

Naar Indramaijoe per praauw Sampang gez. Zakieman.

68 pic. batv. indigo. 30000 ps. gezt. kemboong. $2\frac{1}{2}$ corg. batv. zw. katoen. 2 pic. chin. grof papier. 22 ps. eur. ong. katoen. 2 pakk. chin. papier. 4 do. do. medicijn. 20 ps. eur. rood katoen. 30 doz. do. spiegeltjes. 16 pakk. kat. garen. 10 do. chin. klatergoud. 6 str. zeilgaren. 110 ps. batv. ledere tassen. 3 do. led. tonnen. 20 pak. eur kopere knoopen. *Pauwkian.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Kadam.

60000 ps. gezt. kemboong. 10 pic. gambier. 20 pr. stale pannen. 4 pakk. div. kramerijen. 40 ps. aardewerk. *Sauw Tse.*

Naar Cheribon per praauw Kollek gez. Coeang.

150000 ps. gezt. kemboong. 1 kn. thee. 1 do. offerpapier. 5 do. chin. schoenen. 1 do. speelkaarten. 2 bruid doozen. 1 houten siriedoos. 12 pakk. en 14 vellen offerpapier. *Ongkeng.*

Naar de Lampongs per praauw Pantjallang gez. Goeroeh Djangoh.

1 kt. madapoll. 1 do. eur. kat. sarongs. 35 ps. do. chitzen. 3 do. do. rood katoen. 15 do. do. ong. do. 4 doz. do. kat. doeken. 7 do. do. doeken. 20 do. do. borden. 5 do. do. kommetjes. 15 pak. do. kat. sarongs. 4 doz. do. 250 pakken chin. vuurwerk. 700 ps do. kammen. 2 pik. katjang olie. $\frac{1}{2}$ do. poedersuiker. 1 vs. koperwerk. $3\frac{1}{2}$ corg. tanab. batik doeken. 3 do. batv. do. do. $\frac{1}{2}$ do. tanab. slendangs. 3 ps. do. zw, katoen. $6\frac{14}{20}$ corg. eur. kat. sarongs. 1 doz. do. do. doeken. 5 ps. do. bl. katoen. 9 do. do. doerias. 3 pak. do. kat. garen. 15 ps. do. do. slendangs. 31 do. do. chitsen. 28 do. do. madapoll. 1 corg. batav. sarongs. 23 ps. do. ong. katoen. 8 do. Am. drills. 1 kt. chin. vuurwerk. 4 doz. eur. borden. $2\frac{1}{2}$ corg batv. batik slendangs. $8\frac{1}{2}$ do. do. do. doeken. 3 do. do. do doeken. 1 pic. jarak olie. 1 do. batv. lampolie. $\frac{1}{2}$ do. poedersuiker. *f* 200 papiergeld. *f* 1500 zilv. specie. *gezagv.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 13 *tot en met den* 20 *April* 1854.

AANVOER.

Van Soerabaija per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden* gez. Curtis.

1 trom. en 3 kn. kleinigheden. 1 do. diversen. 1 led. koffer. 1 kt. zijde waren. 1 do. boeken en 1 do. epauletten. *Order.*
[illegible]
1 kt. eur. chitsen. *Sech [illegible] Ruchman.*
50 pic. spiauter. *Said agil bin Ydroos.*
130 » » *Said Otoppie bin Aloei.*
30 » salpeter. *Iap Toenhaij.*
en eenige Gouv. goederen.

Van Palembang, Batavia en Cheribon per ned. ind. bark *Maijmoon* gez. Said Aboebakar bin Kassim.

14 corg. Pal. houte tennongs. 4 pic. kaneel. 30.000 st. kroepooks en 12 kn. kat. naaigaren. *Gezagv.*
80 pic. zweed. ijzer en $4/_{4}$ vn. madera. *Wermuth en co.*
10 ramen vilt. *MacNeill en co.*
640 bund. ijzer. *v. d. Broek en Vueckens*
1 kt. hoeden en modewaren en 1 kt. lint. *P. Hammel.*
1 kt. boeken en papier. *v. H. Noman Kolff en co.*
12 zak. garen. 1 kt. capsules en étiquettes. *Dorrepaal en co.*
27 pic. inl. medicijnen. *Sech acht. Ro-Egie.*
15 kn. vuurwerk. 1 do. inl medicijnen. 1 do. chin. kopere knoopen 50 pakj. do. zijde garen. 24 zak. zw. komijnzaad en 2 pic. zwavel. *Koe Hussin.*
$3/_1$ en $10/_2$ ks. Turk. amfioen en Gouv. goederen. *Havenmeester.*

Van China over Batavia per ned. schip *Clio* gez. W. Ter Haar.

10 ks. preserves. 2 st. graslinnen en 1 doz. theekopj. *Dorrepaal en co*
389 pak. offerpapier. 611 kn. thee. 22 krandj. theepotten. 8 pakk. chin. vliegerpapier. 4 do. do. papier. 4 kn. do. gekleurd papier. 431 coll. div. chin. goederen. 2 kn. gedr. vijgen. 3 pakk. gedr. bloemen. *Koe Samnio.*
5 kn. chin. ruwe zijde. 2 do. zijdestoffen. 20 do. chin. paijongs. 60 bn. thee. *Goeij Kingsan.*
57 coll. diverse chin. goederen. 3 kn. koralen. 2 pak. offerpapier. 4 kn. chin. zijde. *Tjoepong.*

Van Rotterdam over Batavia per ned. schip *Maria Magdalena* gez. Popken.

1 rol geneeskundige platen. 1 kt. modewaren. 5 do. meubelen. 370 do. en 20 vn. wijn. 15 kn. portwijn. 6 do. en 39 coll. manufact. 28 kn. provis. 225 hammen. 32 vn. rolpens. 2 md. min. water. 25 kn. champagne wijn. 25 st. gerookt vleesch. 40 kazen en *f* 2000 specie. *Dorrepaal en co.*
12 kn. koopmanschappen. *Wermuth en co.*
6 kn. vrucht. op brandewijn. *Thooft.*
1 kt. wijn. *de Vogel.*
1 » koopmanschappen. *v. d. Elst en Staal.*
4 « manufacturen. *J. Knagge en co.*
1 » diversen. *Hempenius.*
26 kraten aardewerk. 200 keld. genever. $5/_2$ pijpen cognac en 3 kn. manufact. *J. Hijmans.*
230 vn. bier. 50 hammen. *Oliphant en co.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Saijan Kashoor* gez. Moham. Amin.

7 pic. was. *Goeij Kingsan.*
41 » » *Beh Ingtjoe.*
5 » » en 29620 boss. bindrotting. *Gezagv.*

UITVOER.

Naar Nederl. over Batavia per ned. schip *Abel Tasman* gez. J. Hensing

2048 pic. suiker. 5065 fl indigo en 335 pic. koffij. *B. Kopersmit en co.*

Naar Soerabaija per ned. ind. bark *Adb. Hassim* gez. Said aloewie bin aboebakar Alkadrie.

10 ks. rhijnwijn (3 bn. adrianopel gedr. katoen. uit entrep). *J. Knagge en co.*
30 vs. boter. *Oliphant en co.*
5 kn. div. provis. en modewaren en 20 tromm. beschuit. *Wermuth en co.*
1 kt. en 6 pak. mil. goederen. 6 kn. en 1 pak. artill. goederen. 5 scharen. $10/_2$ legg. 1 scheeps-kombuis en 1 ketel. *Havenmeester.*
1 kt. en 1 pak matten en bagagie. 1 kt. glazen lampen. *v. Casand.*
$27\frac{1}{2}$ pic. bezoin. *Lim Tjautoan.*
4 pic. ruwe zijde en 120 pak offer papier. *Lim Hongsing.*
150 st. java kat. lijnwaden. *Joijo Pranoto.*

Naar Soerabaija per ned. ind. bark *Fathal Hair* gez. Said Ydroos bin Hoessin Masawa.

50 pic. japan. koper. *Said hoesin aboebakar Alijdroos.*
1 kt. chin. ruwe zijde. *Sech acht. Baradoan.*
9 pic. ambalo verw. 3 do. kruidnagelen. 4 pic. was. 5 krandj chin. tal ak. 20 doosjes do. gouddraad. 10 roll. zijde. 19 st. arab. do. baadjes. 7 st. beng. tjeills. 1 do. zw. mories. 32 krandj. gambier. *Sech Oemar Hatip.*
1 cod. java geb. kleedjes. *Sech salim Ala.*

Naar Soerabaija per ned. ind. bark *Maijmoen* gez. Said Aboebakar bin Hassim.

58 kn. chin. voetzoekers. 1 kt. chin. roodzijde garen. *Lie Lessei.*
14 corg. houte tennongs en 4 pik. kaneel. *Gezagv.*
20 st. stroomatten. *Sech acht. Ro-Egie.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den* 12 *tot en met den* 21 *April* 1854.

AANVOER.

Van Bandjermassing per Ned. bark *Almansoor Sarie* gez. Mohamat said agt. Gezagv.

10080 boss. rotting. 18680 st. maloekoe matten. $5\frac{1}{2}$ pic. dammar. $33\frac{71}{100}$ do. was. *Gezagv.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Balhair* gez Hassanodin agt. Gezagvoerder.

10.650 boss. bindrotting. N. H. M.
18 zak. was. *Abdulla.*
16 » » 1575 boss. bindrotting. 7726 st. maloekoematten. 400 do. kadjang matten. *Gezagv.*
70 ks. koralen. 18 st. waterpotten. 40 ks. java medicijn. *Hadjie Nankota.*

Van Bandjermassing per ned. bark *Alnoer Salim* gez. Intjik Oedien agt. Gezagvoerder.

3000 boss. rotting. 26 pic. damar. 200 st. planken. 7380 st. kadj. matten. 600 do. maloekoe do. *Gezagv.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Berkat* gez. Moht. Alie agt. Gezagvoerder.

10 boss. rotting. 10620 st. kadj. matten. *Gezagv.*

Van Batavia en Samarang per ned. stoomb. *Banda* gez. H. Schmidt, agt. W. Cores de Vries.

2 bn. everlasting. *van Eek en co.*
1 kt. catonetten. *Agenten.*
12 kn. slendangs. 2 do. gev. katoen. 3 do. gedr. do. 4 bn. drills. *MacMillan Marten en co.*
8 ks. en pakj. regaal. 1 ks. tabak monsters. *Fraser Eaten en co.*
10 kn. portwijn. 1 kt. asperges. 23 kn. gedr. katoen. 2 do. linnen goederen. 4 kn. rood katoen. *MacMillan Marten en co.*
120 realen stofgoud. *Said Agil.*
1 kt. ijzerwerk. *f* 8500 zilv. specie. *Fraser Eaten en co.*
1 kt. goudgallon. *v. Eck en co.*
5 kn. en vn. ledige fleschen. 4 kn. witte wijn. 4 do. vruchten op water. 3 do. do. op brandewijn. *Leroux en Berne.*
4 vs. provis. 4 hammen. 6 blikk. zalm. *v. Raalten en Kocken.*
2 md. aardewerk. 4 vn. bier. 1 md. provis. *Ten Siethoff en Schot.*
5 vn. ijzerwerk. 1 kt. gedr. katoen. 5 kn. kramerijen. 1 kt. zijden goederen. 4 kn. kramerijen. *Adam en co.*
1 kt. zijden goederen. *Gustav Behrend.*
515 thails stofgoud. *Sech Awal.*
100 realen stofgoud. *Said Aloei.*
80 vs. boter. 20 kn. tin. *Thomas.*
30 kazen. 6 hammen. 12 md. seltselwater. 20,000 man. sigaren. [illegible] kn. aardewerk. 2 do. lampen. 1 kt. schilderijen. 1 rijtuig. *f* 700[illegible] aan zilveren munt. 207 do. goudgeld. *Order.*

Van Bandjermassing per ned. bark *Djuleha* gez. Moht. Koening agt. Gezagvoerder.

27 zak. was. *Sech Aboe.*

Van Bandjermassing per ned. bark *Fatahool Moebarak* gez Kasem agt. Gezagv.

10500 boss. rotting. *N. H. M.*

Van Bandjermassing per ned. schip *Zee Gezuster* gez. H. Ruhaak agt. [illegible]

2 kn. eau de cologne. *agenten.*
500 korken. 15 md. bier. 24 hammen. 13 st. rookvleesch. 21 [illegible] saucijs en rolpens. 10 oxh. wijn. *gezagv.*
$2/_2$ pijpen. maderawijn. *Hoekstra Gijsing en co.*
10 pedatie assen. 10 doz. schoppen. 2 vn. ijzerwerk. 3 bn. chitsen 1 vt. glaswerk. *Mc. Millan Marten en co.*

Van Melbourne per Eng. schip *Sultane* gez. A. Schade agt. Fraser Eaten en co.

6 pic. koffij. 2 koebeesten. *agenten.*
2 kn. koopmanscappen. *Major Matzen en co.*
en restant provisien.

Van Grissee per ned. bark *Hoksing* gez. Said moht. Segaf agt. Ge[illegible]
150 pic. oliekoeken. *Gezagv.*

Van Balie per ned. bark *Mercurius* gez. J. Walter agt. N. H. M.
610 krandj. kapas. *agenten.*

UITVOER.

Naar Balie per Ned. bark *Kim Tjiethaij* gez. Tjoa Theng.

$3\frac{1}{2}$ pic. suiker. 10 vs. staal. 200 st. led. zakken. 30 do. do. olie tonnen. 3 kn. chin. gouddraad. 2 do. vischlijnen en eenige chin. goederen en kleinigheden. *Gezagv.*
11 bn. madapollams. *Adam en co,*

Naar Sambas via Sumanap per ned. bark *Zeelust* gez. Said [illegible] Asegaf.

30 pic. aardappelen. 1 do. java koperwerk. 3 do. roode uijen. *Ge[illegible]*

Naar Batavia en Samarang per ned. stoomb. *Koningin der Nederlanden* gez. G. R. Curtis.

7 bn. ong. shertings. 4 kn. lijnwaden. 5 do. gedr. katoen. 50 zak perle d'amour. *Fraser Eaton en co.*
40 bn. ong. katoen. 4 do. lijnwaden. 5 do. shertings. 1 kl. katoen *Hoekstra Gijsing en co.*
40.000 st. java sigaren. 1 pic. do. koperwerk. 16 do. werk. *O[illegible] Kongijun.*
50 pic. lang peper. *MacMillan Marten en co.*
1 kt. mouslinnen 1 do. vestenstof. 1 do. zijde kleeden. 1 do. ha[illegible] doek. 1 do. goud en zilverdraad. *Adam en co.*
2 kn. gedr. katoen. 2 pic. aardapp. en eenige meubels, provisien [illegible] kleinigheden. *Fraser Eaton en co.*
8 kn. diversen. *Van den Dungen.*
5 kn. sarongs. *Hoekstra Gijsing en co.*
1 kt. inh, zilveren servies. *Granpré Moliere en co.*
1 kt. zeep. *van Delden.*
5 kn ks. en tromm. inh. diverse kleinigheden. 6 st. ledige koffers *Fraser Eaton en co.*
9 kn. ong. katoen. *Hoekstra Gijsing en co.*
1 kt. zijde modewaren. *P. Kersel en co.*
180 pic. spiauter. 7 kn. manufact. en eenige kleinigheden. *Dive[illegible] Arabieren en Chinezen.*

Naar Singapore per Eng. schip *Anna Mc. Lean.* gez. P. Mc. Ga[illegible]
460 blokken en zakk. gutha percha.

Naar Pontianak via Samarang per ned. bark *Fatheol Wahep* gez. Sech abd. bin salim Biljoen.

6 kn. lijnwaden en kramerijen 10 pic. kapok. 4 do. java koper[illegible] *Sech hasson bin Smeer.*

Naar Zweden per Zw. schip *Prins Carl*, gez. J. Tarrast.
$4858\frac{85}{100}$ pic. suiker. 38 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Bandjermassing via Samarang per ned. bark *Fatheol Hair* [illegible] Said Achmat.

2000 st. metselsteenen. *Gezagv.*

Naar Nederland per ned. ned. schip *Stella Maris* gez. A. P. He[illegible]
$3001\frac{42}{100}$ pic. suiker. 2540 do. koffij. 200 do. tin. 80 do. rotting *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING